JAAR-VERSLAG 2024

OMGEVINGSDIENST **REGIO ARNHEM**

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Katern

INHOUDSOPGAVE

KATERN 1

04 Voorwoord Jaarverslag 2024

06 A: Onze prestaties op een rij

09 B. Omgevingsvergunningen

011 C. Naleefgedrag verbeteren (toezicht en handhaving)

014 D. Adviseurs geluid, trillingen en emissies

017 E. Focus op projecten en innovatie

022 F. We werken samen in Gelderland

024 G. Werken aan goede dienstverlening en doelmatige bedrijfsvoering

028 H. Sociaal jaarverslag

KATERN 2

034 I: Inleiding, grondslagen en uitgangspunten

036 J. Baten en lasten; programma-indeling, product – en klantgroepen

042 K. Staat van baten en lasten - categoriale indeling

045 L. Balans per 31 december 2024

054 M. Financiële weerbaarheid en risico's

057 N. Rechtmatigheidsverklaring dagelijks bestuur

058 O. Ondertekening

BIJLAGEN

060 1: Specificatie per partner

062 2: Specificatie producten

063 3: Specificatie diensten

064 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

065 4: Organogram ODRA

066 Controleverklaring accountant

COLOFON

Het jaarverslag 2024 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (www.karinveenendaal.nl) en StudioBont (www.studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en staten-leden en publiceren dit verslag op www.odregioarnhem.nl
Voor reacties of vragen communicatie@odra.nl

VOORWOORD

EEN BEWOGEN JAAR

In het voorjaar van 2021 presenteerde de commissie Van Aartsen haar bevindingen over het stelsel van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH). De Algemene Rekenkamer deed met een scherpe analyse over het gebruik van data en informatie door omgevingsdiensten, ook een duit in het zakje. Beide rapporten openbaren wat beter kan in onze wereld. Het zijn wake up calls die ons hebben aangespoord werk te maken van verbetering en versterking van het stelsel. Niet dat ik het met alle constateringen eens was, maar ik heb de rapporten wel omarmd.

Maar de twee rapporten zijn als de eerste zwaluw die nog geen zomer brengt. Wat ik wil zeggen, de analyse is één, maar aanpakken en doorpakken is twee. We kunnen stellen dat het milieu weer de politieke aandacht heeft die het verdient. De staatssecretaris van I&W heeft de Kamer begrepen en stelde het Interbestuurlijk Programma versterking VTH in. En dat programma, waarin gemeenten, provincies, waterschappen, Rijk, ILT, Rijkswaterstaat en omgevingsdiensten hebben samengewerkt aan de opdracht van de politiek, is in september 2024 afgerond. Goede voorstellen, inspirerende vergezichten en concrete projecten. We weten nu wat ons te doen staat.

En dat hebben we binnen ODRA gemerkt. Er is met stoom en kokend water een plan van aanpak gemaakt hoe we robuust kunnen worden. Eind 2024 kregen we de score 'groen' van het ministerie van I&W. Dat wil zeggen dat ODRA voldoet aan de 11 criteria en robuust is. We voldoen ook aan nagenoeg alle 43 kwaliteitscriteria voor onze mensen in het veld. Met dank aan de landelijke campagne 'Omdat je staat voor je leefomgeving' lukt het ons om vacatures snel en met goed opgeleide mensen in te vullen. We hebben de begroting en bedrijfsvoering op orde en bijna het laagste uurtarief in Gelderland. We hebben het Meerjarenprogramma afgerond.

Maar dat alles is geen reden om de duimen achter de bretels te steken en te denken dat we klaar zijn voor de toekomst. In 2024 zijn in opdracht van beide besturen de eerste verkenningen uitgevoerd over een samenwerking met Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De verkenning heeft veel inzicht gegeven in hoe beide diensten ervoor staan. In 2024 zijn op verschillende momenten en in verschillende samenstellingen gesprekken gevoerd over de samenwerking. Die gesprekken lopen nog door.

Ondertussen moeten we niet verwaarlozen waar we voor staan. Wat ons alledaagse werk is: dat is voorkomen van milieuschade. We hebben een belangrijke rol in bevorderen van een schone, (bouw)veilige en gezonde leefomgeving. Uiteindelijk is dat waar wij van zijn. Het VTH-stelsel als zodanig, krijgt soms te veel aandacht. Natuurlijk moeten we de processen organiseren en ook het stelsel goed inrichten. Maar onze core business is niet vergaderen, maar zorg hebben voor de omwonenden van een fabriek, inwoners van de stad, medewerkers op een bedrijventerrein, kinderen spelend in de zandbak in hun wijk. Ze hebben allemaal recht op een schone, veilige en gezonde leefomgeving. Het was in alle opzichten een bewogen jaar!

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Omgevingsdienst Regio Arnhem

ER IS MET STOOM EN KOKEND WATER EEN PLAN VAN AANPAK GEMAAKT HOE WE ROBUUST KUNNEN WORDEN

ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ

1. ONZE DOELEN EN RESULTATEN: HET PLANNING & CONTROL PROCES

Met dit jaarverslag doen wij verslag over onze prestaties in 2024. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities waren voor 2024. Ons jaarverslag is het sluitstuk van de Planning en Control-cyclus (P&C). De start van de cyclus 2024 was in het najaar 2022. Het Algemeen Bestuur heeft toen de kadernota voor de begroting 2024 vastgesteld. In juli 2023 is de begroting 2024 vastgesteld. Deze hebben we samen met onze partners geconcretiseerd in werkprogramma's voor 2024. De werkprogramma's bevatten het aantal te leveren producten en diensten voor het reguliere VTH-werk.

2. TEVREDENHEID VAN ONZE AANVRAGERS, INDIENERS, ONDERNEMERS EN BEWONERS.

ODRA verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft. De wijze waarop het contact met bewoners en ondernemers verloopt, meten we doorlopend; de resultaten vormen een belangrijke maatstaf voor kwaliteit van de publieke dienstverlening door ODRA.

De uitkomsten van deze tevredenheidsmetingen zijn in onderstaande grafiek samengevat:

Tabel 1: Tevredenheid Publieke Dienstverlening

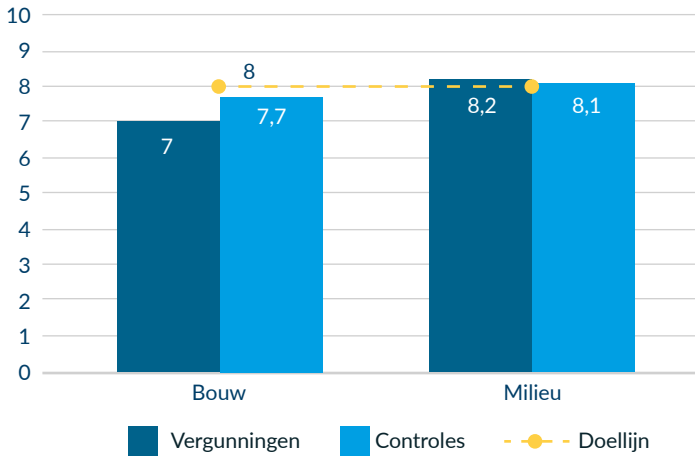

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is er een nieuw systeem voor het indienen van aanvragen en meldingen gelanceerd, het Omgevingsloket. Het Omgevingsloket is onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarnaast zijn er de Omgevingsplannen en de Omgevingsvisies ter vervanging van de bestemmingsplannen. Hierdoor was er een periode van onduidelijkheid over welke regels gelden voor bedrijven en inwoners. Dit zagen we terug in de tevredenheid over onze dienstverlening. We zien dat indieners van meldingen en aanvragers van vergunningen met name ontevreden zijn over het systeem achter het Omgevingsloket.

Als we kijken naar de stelling "Ik ben vriendelijk behandeld" dan scoren we aanzienlijk hoger en hier blijven wij, ten opzichte van voorgaande jaren, op verbeteren.

Tabel 2: 'Ik ben vriendelijk behandeld"

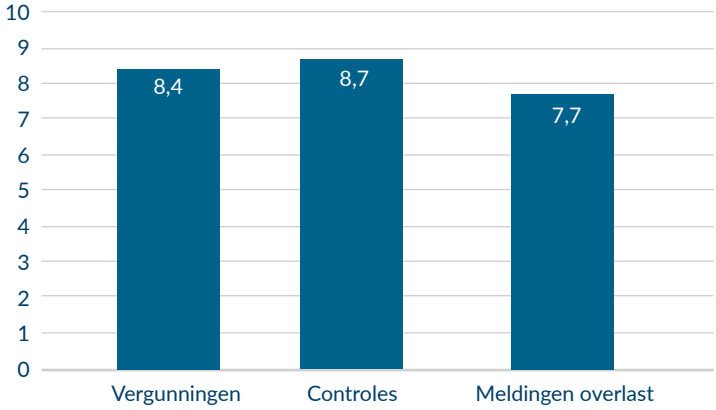

Financieel resultaat

De gemeenten en provincie waarvoor ODRA de taken uitvoert, zijn naast opdrachtgever ook eigenaar (financier) van ODRA. We streven ernaar om het financieel resultaat in balans te hebben met de prestaties (prijs-kwaliteit). Dit is waar gemeenteraden en Provinciale Staten mede naar kijken. ODRA heeft afgelopen jaren de kosten steeds beperkt weten te houden, ondanks de hoge inflatie en een CAO met aanzienlijke loonstijgingen. ODRA is er trots op dat we een omgevingsdienst zijn met één van de laagste tarieven in Nederland. Vanwege echter het gegeven dat het leeuwendeel van de kosten van ODRA uit personeel bestaat en ODRA vrijwel uitsluitend wettelijke taken uitvoert, zijn grote besparingen niet mogelijk. Ook komende jaren zullen wij echter continu blijven sturen op niet alleen een effectieve maar ook efficiënte uitvoering.
Het uiteindelijke resultaat over 2024 is € 67.300 positief.
De jaarrekening laat een exploitatie zien van € 26,1 miljoen, 300K lager dan de begroting.

3. SAMENVATTING VTH-RESULTATEN

Het kwantitatieve doel om tenminste 98% van de afgesproken werkpakketten te realiseren, is ook in 2024 weer gehaald. Nu zeggen aantallen niet zo veel, het gaat in de werkzaamheden van ODRA toch vooral om de impact (meerwaarde) van onze inspanningen op de leefomgevingskwaliteit. En die kwaliteit staat onder druk. Dit concluderen we vooral uit het over de hele linie blijvend stijgen van het aantal klachten van burgers over allerlei vormen van overlast (vooral geluid en geur/lucht). Met onze inzet pogen we de ervaren aantasting van de leefomgevingskwaliteit te verminderen. Dat lukt vaak, maar niet altijd. Onder andere omdat we de klacht niet altijd kunnen oplossen.

Middels milieu- en bouwvergunningen en afhandeling van milieumeldingen, hebben we initiatiefnemers ruimte voor ontwikkeling gegeven en tegelijkertijd de belasting op de leefomgevingskwaliteit zo goed mogelijk geborgd (een vergunning is immers in feite een toestemming om te mogen belasten). Door middel van gericht en zorgvuldig uitgevoerd toezicht (milieucontroles, bodemcontroles en bouwcontroles), zien we er bovendien op toe dat de belasting van de omgeving ook beperkt blijft tot hetgeen is toegestaan (vergund). Daar waar we constateren dat dit niet gebeurt, treden we handhavend op. Dat leidt tot het opleggen van dwangsommen en het zo nodig innen hiervan. Daarnaast dragen we steeds meer bij aan het adviseren van onze eigenaren bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarmee proberen we samen problemen na realisatie van de ontwikkelingen te voorkomen.

4. SAMENVATTING ORGANISATORISCHE DOELEN

De vraag naar regulering wordt groter en dat betekent dat ook ODRA groeit. In 2024 is een extra team milieutoezicht van start gegaan. Ook investeren we in het aantrekken van vaste medewerkers, hetgeen kostenbesparend werkt. Daarnaast hebben we in 2024 de voorbereidingen getroffen voor de overgang naar een nieuw financieel systeem dat op 1 januari 2025 actief moet zijn. Dit systeem sluit beter aan op het werk dat we doen en maakt sturing op de resultaten makkelijker. Ook is de ontwikkelbaarheid van deze applicatie beter door onszelf in te vullen en wordt het breed door Omgevingsdiensten gebruikt. Dit alles maakt dit systeem toekomstbestendig.

Daarnaast is in 2024 geïnvesteerd in de kwaliteit van data en het beter inzichtelijk maken van deze data door middel van informatie over vergunning gerelateerde activiteiten in de regio Arnhem. Dankzij een zogeheten geo-viewer kunnen nu niet alleen medewerkers maar ook andere geïnteresseerden een goed beeld krijgen van wat er in de omgeving aan activiteiten plaatsvindt. Dit wordt de komende jaren verder ingevuld.

B

OMGEVINGSVERGUNNINGEN

1. OMGEVINGSVERGUNNINGEN (BOUW)

In 2024 is, samen met de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) van kracht geworden. Vooralsnog is WKB alleen voor de gevolgklasse 1 in werking getreden. Het verbouwgedeelte is voor de komende jaren uitgesteld en bij de overheid gebleven. De eerste vergunningen zijn afgegeven, bouwmeldingen zijn ontvangen en het toezicht wordt door de externe kwaliteitsborger uitgevoerd. Aanvankelijk kwamen de (grotere) bouwplannen (m.n. woningbouw) niet op gang. De verwachte aantal bouwplannen met bijbehorende uren zijn dan ook niet gerealiseerd in 2024

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Renkum en Doesburg hebben we in 2024 de resterende aanvragen omgevingsvergunningen voor de activiteit Bouwen en voor de overige Wabo-activiteiten afgehandeld en zijn we gestart met het werken onder de Omgevingswet. Aanvragen worden getoetst aan de diverse geldende wet- en regelgeving en de besluiten worden (grotendeels) binnen de wettelijke termijnen genomen. Daarnaast hebben we meldingen voor sloopwerkzaamheden en brandveilig gebruik gebouwen afgehandeld en de eerste technische meldingen die gelden voor het bouwen onder de wet Kwaliteitsborging. Ook hebben we adviezen verstrekt over constructies, stikstof, de welstandstoets, monumentenzorg en natuur inclusief bouwen. Een mooi voorbeeld van een project dat dankzij de kennis en expertise van onze mensen tot stand is gekomen is de transformatie van de Walburgiskerk in Arnhem naar hotel en horeca. Het behoud van de monumentale waarden, gecombineerd met de huidige eisen voor wat betreft energiebesparing en natuurinclusief bouwen was een stevige uitdaging. Met een uiteindelijk mooi resultaat.

Om ons werk goed te kunnen doen, zoeken we altijd afstemming met de inhoudelijk deskundigen en betreffende afdelingen van de gemeenten over planologische afwijkingen, landschappelijke waarden, mobiliteit en erfgoed.

We hebben voor Renkum, Lingewaard en provincie Gelderland de bouw gerelateerde bezwaar- en beroepsprocedures afgehandeld. Daarbij hanteren we de geldende kwaliteitsstandaarden en beschikken we binnen de wettelijke termijnen.
We ondersteunen inwoners en ondernemers professioneel en effectief bij de voorbereiding van (bouw)planontwikkeling. Dit houdt in dat we inwoners begeleiden in de procedures en het stappenplan en bij de beoordeling letten we op juistheid en volledigheid.

2. OMGEVINGSVERGUNNINGEN (MILIEU)

Wij behandelen voor alle partners de aanvragen voor een milieuvergunning en de milieumeldingen. Dit is een basistaak in het kader van de Omgevingswet We beoordelen op juistheid en volledigheid en zorgen dat de aanvragers binnen de wettelijke termijnen een antwoord krijgen. We streven naar een zo integraal mogelijk antwoord door intern met specialisten af te stemmen en door aansluiting te zoeken bij de inhoudelijke deskundigen van de partners. In 2024 is het aantal aanvragen wat achtergebleven ten opzichte van de verwachting. We schrijven dit toe aan de onbekendheid bij ondernemers met de Omgevingswet en daardoor een wat afwachtende houding. We signaleerden ook dat adviseurs van bedrijven onvoldoende kundig zijn met de nieuwe regelgeving en procedures, wat onder andere leidde tot foutieve aanvragen in het DSO. Een resultaat over 2024 dat we graag vermelden is dat er Omgevingswet vergunningtrajecten zijn gestart waarbij de energietransitie een grote rol is gaan spelen. Zoals energie opslagsystemen, waterstof en windmolens.

3. KWANTITATIEVE RESULTATEN VERGUNNINGEN

In 2024 hebben we de begrote productie niet gerealiseerd. Het negatieve verschil begroting ten opzichte van de realisatie is 15%.

Programma vergunningen milieu	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	649	765	705	-15%	0%
	Aantal diensten (in uren)	8.893	8.485	7.827	-8%	-12%
Gemiddeld kengetal producten		7,4	8,0	6,4		
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	1.691	1.880	1.629	-13%	-4%
	• baten (x €1.000)	1.527	1.899	1.535	-19%	1%
	Saldo	-164	19	-94		

Programma vergunningen bouw	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	3.845	3.852	3.512	-9%	-9%
	Aantal diensten (in uren)	8.692	8.248	10.810	31%	24%
Gemiddeld kengetal producten		7,4	6,0	6,0		
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	3.573	3.380	3.820	13%	7%
	• baten (x €1.000)	3.350	3.414	2.965	-13%	-11%
	Saldo	-223	34	-855		

NALEEFGEDRAG VERBETEREN (TOEZICHT EN HANDHAVING)

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit, houden we toezicht op grondverzet / bodemsaneringen en asbestsaneringen en behandelen we overlastmeldingen van omwonenden. Daarnaast voeren we voor vier gemeentelijke partners ook het bouwtoezicht uit. Toezicht en handhaving zijn in onze ogen cruciale schakels in de reguleringsketen: preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten verkleint immers de kans op ongevallen, incidenten of zelfs rampen. Wij zetten ons in om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. We toetsen de wettelijke voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de sanctiestrategie. Het gaat ons om een gezonde en veilige leefomgeving te bieden aan omwonenden en werknemers.

1. BOUWTOEZICHT

Voor Arnhem, Doesburg, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten, (asbest)sloop, verbouwingen en bestaande bouw. Tevens behandelen we bouwgerelateerde overlastmeldingen. De eerste bouwplannen zijn in uitvoering die onder de WKB vallen en daar wordt geen technisch toezicht gehouden, dit is bij de markt ondergebracht.

De WKB voor de gevolgklasse 1 is ook niet totaliteit in uitvoering genomen. Alleen de nieuwbouw projecten zijn onder de WKB gebracht, de verbouw (van woningen) blijft voorlopig nog bij lokale overheid. De technische toets voor de nieuwbouw wordt door een private kwaliteitsborger uitgevoerd en ODRA controleert alleen nog op de overige aspecten, o.a. als verschijningsmassa, welstand en natuurinclusief bouwen.

2. MILIEU TOEZICHT

Het aantal geprogrammeerde, preventieve controles voor 2024 is niet volledig gerealiseerd. Dit heeft ook gevolgen voor de hercontroles die daarom ook niet volledig zijn gerealiseerd Oorzaak is dat los van de extra tijd in verband met de implementatie van de Omgevingswet, het kengetal ontoereikend is. Omdat klachten wel opgevolgd moeten worden zijn andere werkzaamheden blijven liggen, veroorzaakt door het ontbreken van budget voor extra capaciteit.

Bij de gemeentelijk complexe bedrijven zijn we ook actiever onze meetdienst gaan inzetten voor luchtmetingen, bijvoorbeeld bij de steenfabrieken en asfaltcentrales. De resultaten hiervan geven een nog beter inzicht in de milieubelasting en waar wij op moeten inzetten bij toezicht. In 2024 zijn we ook begonnen met het vergroten van de kennis op het gebied van de indirecte lozingen. De doelstellingen uit de Europese Kaderrichtlijn water (KRW) worden niet gehaald en daar ligt ook voor gemeenten en provincie een taak. Een groepje van toezichthouders en een vergunningverlener is geschoold in het onderwerp en helpen mee om bij de ODRA de uitvoering op vlieghoogte te brengen.

LHSO als referentie voor controles

De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) is voor onze gemeenten en provincie het beleidskader waar en hoe handhaving in te zetten. De LHSO verbindt het gedrag van de overtreder aan de impact van de overtreding. 'Ruimte geven waar dat kan, maar direct doorpakken als het nodig is', is de leidraad. Als overheid is gelijke monniken gelijke kappen vertrekpunt voor toezicht en handhaving. Dat wil zeggen dat de gelijke interpretatie van de LHS en samenwerking belangrijk zijn. We geven daar aandacht aan door periodiek casuïstiek te bespreken en toezichthouders te ondersteunen door bijzondere opsporingsambtenaren (boa's). Afgelopen jaar hebben we een toename gezien in de inzet van boa's voor strafrecht, zowel voor milieu-, bodem- en bouwtoezicht. Dit is toe te schrijven aan het feit dat bij ODRA de toepassing van de LHSO steeds beter gebeurt. Er zit wel een zorg in zowel de aantallen zaken die het Openbaar Ministerie kan oppakken gezien capaciteitsproblemen en daarmee samenhangend ook de snelheid van strafrechtelijke afhandeling verderop in de keten, het lik-op-stuk gevoel verdwijnt hierdoor bij overtreders. We zijn hierover in gesprek met het Openbaar Ministerie. Dit is overigens een landelijk probleem.

Piket: Ruim 151 keer in actie

Onze piketdienst is 24/7 het hele jaar beschikbaar om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. In 2024 is ons piketteam weer veelvuldig opgeroepen en zijn we voor 139 milieu- en 12 keer voor bouw- en bodemcalamiteiten op pad geweest. De belangrijkste calamiteiten in 2024 waarbij de piketdienst in actie moest komen zijn geweest: Drugsdumpingen (9x) in de omgeving en geurhinder (61x)

Bodemtoezicht

In 2024 is er op bodemgebied het nodige veranderd door de invoering van de Omgevingswet. Zo zijn gemeenten nu bevoegd gezag voor bodem. Concreet betekent dit dat de ODRA nu voor de eigen gemeenten ook voor bodemsanering aan de slag is geweest, naast nog lopende bodemzaken voor de provincie. Voor alle saneringen is in principe de gemeente bevoegd gezag. De ODRA is daarmee afhankelijk van wat er via DSO namens de gemeente binnenkomt.

Het project "Warme Overdracht" gesteund door provinciale subsidie heeft bijgedragen aan het vormgeven van de rol van de gemeenten. We voorzagen een daling in het aantal meldingen voor de milieubelastende activiteiten omdat men nog moest wennen aan het meldingenregime via het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit is ook bewaarheid. Deels is dit ondervangen door zogenaamde vrije veldcontroles: letterlijk met de ogen goed open het veld in op zoek naar graafwerkzaamheden. In 2025 gaan we er van uit dat men weet hoe te melden. Blijvende aandacht heeft de toepassing van secundaire bouwstoffen en door ons toezicht is op een aantal locaties onwenselijke toepassing voorkomen. We hebben regionaal, provinciaal en landelijk bemoeienis betreffende de toepassing van secundaire bouwstoffen. Onze praktijkervaringen leveren een belangrijke bijdrage in de van rijkswege ingezette herijking van het beleid rondom die bouwstoffen. Eveneens heeft het werken met Geografische Informatie systemen binnen toezicht op bodem een belangrijke rol gekregen. We nemen deel in diverse overleggen regionaal en provinciaal. In samenwerking met Arnhem is er een kaart ontwikkeld die in onze regio in beeld brengt waar secundaire bouwstoffen zijn toegepast. Waar vorig jaar nog de bouwcollegae zijn betrokken bij onze taak heeft dit zeker vruchten afgeworpen en vindt heen en weer signalering plaats van relevante zaken voor beide disciplines. Eind 2024 is iom support in gang gezet hoe we efficiënter onze meldingen kunnen gaan afhandelen m.b.v. automatisering. Met Arnhem is er gesproken over de vele ontwikkelingen i.r.t het geschikt maken voor woningbouw van bedrijventerreinen. Hier moet meer nauw worden samengewerkt, liefst al in de planfase.

3. KWANTITATIEVE RESULTATEN TOEZICHT & HANDHAVING

In 2024 hebben we de begrote productie als totaal ruim gerealiseerd.
Het aantal vervolgcontroles is ook gestegen ten opzichte van vorig jaar.

Programma toezicht & hh. milieu	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	6.991	2.841	2.337	-18%	-67%
	Aantal diensten (in uren)	53.426	57.428	66.206	15%	24%
Gemiddeld kengetal producten		5,9	9,8			
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	8.458	8.762	8.696	-1%	3%
	• baten (x €1.000)	9.318	8.635	9.155	6%	-2%
	Saldo	860	-127	459		

Programma toezicht & hh. bouw	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	1.761	1.593	1.626	2%	-8%
	Aantal diensten (in uren)	6.470	7.186	7.360	2%	14%
Gemiddeld kengetal producten		5,9	9,8			
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	2.737	2.711	2.587	-5%	-5%
	• baten (x €1.000)	2.132	2.672	2.479	-7%	16%
	Saldo	-605	-39	-107		

ADVISEURS GELUID, TRILLINGEN EN EMISSIES

ODRA beschikt over de expertise om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren over geluid, trillingen, licht, emissies, luchtkwaliteit, bodem, energie, circulariteit en externe veiligheid. We geven omgevingsadviezen en dat doen we veelal op basis van concrete vragen (vraag-gestuurd en maatwerk) van onze partners. We adviseren ook op projectbasis, zoals emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

1. METEN EN ADVIES

Met Het Schone Lucht Akkoord (SLA), het scherper vergunnen en een groeiende lijst van stoffen in de categorie Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) blijven resultaten van metingen een belangrijke informatiebron. Meten is weten en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is.
Als geaccrediteerde inspectiedienst zijn onze experts betrokken als adviseur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving en leveren zij input voor uitvoeringsbeleid. Zij werken voor ODRA-teams en de omgevingsdiensten in Gelderland. Ook zijn het afgelopen jaar metingen verricht voor de Omgevingsdienst in Overijssel en de Omgevingsdienst Drenthe, naast andere omgevingsdiensten ook voor o.a. gemeente Nijmegen. In 2024 is onze accreditatie verlengd met nul afwijkingen.

Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de expertise van onze meetdienst. Provincie Gelderland is onze belangrijkste opdrachtgever voor meten bij complexe bedrijven. Naast metingen bij bedrijven waar de Provincie het bevoegd gezag is (in 2024: 34 metingen en 75 adviezen) zijn er veel adviezen verstrekt aan toezichthouders en hebben de luchtexperts de nodige ondersteuning gegeven in rechtszaken rondom aandachtsbedrijven. Naast metingen aan schoorstenen voeren onze deskundigen luchtkwaliteitsmetingen uit langs wegen, zoals op 2 plekken langs de Pleijroute. In opdracht van de provincie Gelderland is gestart met de bouw van twee mobiele meetstations. Deze worden in 2025 voor een half jaar op twee locaties in Gelderland geplaatst. De luchtkwaliteit kan via een app door burgers gevolgd worden. De provincie Gelderland bepaalt de locaties.

In totaal 55 metingen, 129 adviezen en 30 lichthindermetingen. Daarnaast op diverse locaties drone gevlogen. Landelijk waren we naast de gebruikelijke deelname aan 2 normcommissies (geur en emissiemetingen), het platform kwaliteit luchtmetingen (PKL) en het Kago (kennis alliantie geur overheden), ZZS werkgroep Gelderland/Overijssel en diverse werkgroepen op het gebied van luchtkwaliteit betrokken of aanjager van:

- Invulling gegeven en consensus gegeven aan het voorstel nationaal beoordelingskader geur. De landelijke werkgroep start begin 2025.
- Tweede ODNL advies document asfaltcentrales (waarbij wij uiteindelijk het document hebben opgesteld);
- Herziening van de NPR 8117 (binnen de accreditatie omgaan met afwijkingen), ligt ter inzage;
- Opstellen van uit ons van de NTA 5675 (aanvullende eisen uit de ISO 17025 voor inspectie-instellingen), ligt ter inzage;
- En hebben we voor ODNL een cursus ‘praktijktraining emissiemetingen’ gegeven.

2. JURIDISCHE DIENSTEN

Voor de reguliere werkzaamheden van onze partners geven we juridisch advies en verzorgen we de juridische handhaving in de vorm van het behandelen van handhavingsverzoeken, handhavingsbesluiten, bezwaar en beroep en WOO-verzoeken. Om de kwaliteit op een nog hoger peil te brengen hebben wij het afgelopen jaar gewerkt aan een betere afstemming, verbetering van de werkprocessen en frequenter contact

en kortere communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk. Er is flink geïnvesteerd in de kennis van de Omgevingswet en alle juridische aspecten hiervan.

3. MINDER VERKEERSLAWAAI

In 2024 hebben we de uitvoering van het geluidsaneringsproject Apeldoornseweg in Arnhem afgerond. Met rijkssubsidie van Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV) zijn maatregelen getroffen om geluid-niveaus van wegverkeer te verminderen. Er zijn geluid reducerende wegdekken aangelegd en geluidwerende voorzieningen aan gevels aangebracht. Voor diverse partners is subsidie aangevraagd (en verleend) om meer saneringsprojecten te kunnen uitvoeren. Verder is geadviseerd bij nieuwbouwprojecten en transformaties om de geluidhinder van wegverkeer in nieuwe situaties zo veel mogelijk te voorkomen

1. Externe veiligheid

ODRA adviseert over externe veiligheid voor RO-ontwikkelingen, waarbij het gaat over risico's voor mensen en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Verder worden verplichte risico-volle activiteiten geregistreerd en informeren wij onze partners over ontwikkelingen op gebied van externe veiligheid. Met de invoering van de Omgevingswet zijn er enkele beleidswijzigingen doorgevoerd die betrekking hebben op de externe veiligheidswetgeving. Daarnaast zorgt de ontwikkeling van de leefomgeving, zoals de energietransitie, voor uitbreiding van de verscheidenheid aan risicovolle activiteiten. Na de komst van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) in 2023 en de migratie van alle oude gegevens naar het REV, stond 2024 in het teken van het aanvullen van de REV-data met de diverse activiteiten die door de wetgeving zijn toegevoegd. Ook een wijziging in de rekenmethodiek van het gifwolkaandachtsgebied zorgden voor een wijziging in deze data. Deze werkzaamheden stonden voor 2024 en 2025 gepland, maar is voor het grootste deel in 2024 doorgevoerd.

2. KWANTITATIEVE RESULTATEN PROGRAMMA ADVIES

De realisatie ten opzichte van de begroting is 97%.

Programma advies milieu	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	0	0	0	-	-
	Aantal diensten (in uren)	21.618	23.522	23.450	0%	8%
Gemiddeld kengetal producten		nvt		nvt		
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	3.030	2.252	2.481	10%	-18%
	• baten (x €1.000)	2.531	2.329	2.519	8%	0%
	Saldo	-499	77	38		

Programma advies bouw	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	0	0	0	-	-
	Aantal diensten (in uren)	2.085	2.505	1.671	-33%	-20%
Gemiddeld kengetal producten		nvt		nvt		
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	200	668	620	-7%	210%
	• baten (x €1.000)	198	691	413	-40%	109%
	Saldo	-2	23	-207		

FOCUS OP PROJECTEN EN INNOVATIE

Projecten en projectmatig werken krijgt, naast de reguliere werkprogramma's, steeds meer gewicht binnen ODRA. Het team Programma's, Projecten en Innovatie (PPI) speelt in die ontwikkeling een belangrijke rol. Met ingang van 2024 hebben we een vaste teamleider op dit team die vooral aan de slag is gegaan met het ontwikkelen van het team en de inbedding van het team in de organisatie, zowel in financiële als in personele zin. De belangrijkste programma's en projecten en hun resultaten zijn hierna samengevat:

1.WARME OVERDRACHT BODEM

Door de provincie Gelderland is in 2023 subsidie beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de bodemtaken onder de Omgevingswet. Alle gemeenten hebben deze subsidie aangevraagd en ontvangen. Het budget hebben we voor een deel in 2024 ingezet. Vanuit het projectplan dat vanuit het regionale vakberaad Bodem is vormgegeven zijn dit jaar o.a. de volgende resultaten behaald. Processen rondom de nieuwe bodemtaken zijn bijgesteld en verduidelijkt. Teksten op websites zijn geactualiseerd en aangevuld met een tabel en meldingsvereisten. Verder zijn gemeenten met ondersteuning van Odra begonnen met het opnemen van bodemregels in het Omgevingsplan. Als laatste is er een start gemaakt met een risicoanalyse naar (voormalige) stortplaatsen.

2. THESEUS EN ONDERMIJNING

Ook in 2024 is weer met succes het programma Theseus uitgevoerd. Het programma richt zich op het opsporen van ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen. Dit doen wij voor heel Gelderland in nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, douane en politie.

Inmiddels heeft het projectteam 23 Gelderse gemeenten ondersteuning gegeven in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen. Er zijn bedrijventerreinen gecontroleerd en meer dan 2600 constateringen gedaan. Vanuit het team zijn ook een aantal trainingen gegeven aan toezichthouders/boa's van gemeenten en heeft het team een grote bijdrage geleverd aan een 5-tal bijeenkomsten in het land. Het project stopt op 1 april 2025.

Verder hebben wij in 2024 regionaal bijgedragen in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Zo zijn door de informatieanalist signalen van ondermijnende criminaliteit uitgewerkt en gedeeld met onze (regio) partners. Daarnaast hebben toezichthouders van ODRA-ondersteuning gegeven bij het uitvoeren van controles.

Ook is er een 2024 een crime-week georganiseerd. Collega's van ODRA hebben een bewustwordingsbijeenkomst bij kunnen wonen, kennis kunnen nemen van internetcriminaliteit en is de door de week heen de mogelijkheid geweest om meer kennis / bewust te worden van witwassen.

3. CIRCULAIRE ECONOMIE

Binnen ODRA zetten wij ons actief in voor het stimuleren van de circulaire economie. Dit jaar hebben we ons gericht op verschillende initiatieven die bijdragen aan de circulaire economie en bereiden we ons verder voor op de toekomst, met een ambitieuze agenda voor 2025.

Een van de behaalde resultaten is ons onderzoek naar de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) bedrijven. Hoewel we hebben geconcludeerd dat deze bedrijven grotendeels niet binnen onze primaire doelgroep vallen, heeft dit onderzoek ons waardevolle inzichten opgeleverd voor toekomstige strategieën.

Daarnaast hebben we onze samenwerking met ODRN versterkt, waarbij we samen verschillende vergunningen en ontwikkelingen hebben besproken. Deze samenwerking wordt in 2025 voortgezet en mogelijk uitgebreid met een ketenonderzoek.

Ook de samenwerking met KNB-Keramiek heeft bijgedragen aan onze zichtbaarheid binnen de sector. We zetten ons in om deze samen met de provincie nieuw leven in te blazen. Onze betrokkenheid bij de baksteen- en keramische industrie heeft ervoor gezorgd dat bedrijven ons eenvoudiger kunnen vinden en met ons in gesprek gaan over circulaire strategieën.

Daarnaast hebben we meerdere proefnemingen gedaan met circulaire alternatieven voor klei vergund, die succesvol zijn gebleken.
Ook zijn we actief betrokken bij het thema 'einde afval'. ODRA beschikt over expertise die vergunningverleners en toezichthouders ondersteunt bij het beoordelen van mogelijk circulaire initiatieven. In 2024 hebben we deze expertise ook ingezet om op landelijk niveau – als één van de resultaten van het IBP-VTH – te komen tot een kennisplatform afval of grondstof. Dit platform, dat in 2025 echt gaat draaien, maakt dat kennis over circulaire initiatieven samen komt op één plek en ook gaat leiden tot het uniform adviseren over dergelijke initiatieven.

Een belangrijke mijlpaal dit jaar was de ontwikkeling van ons strategische meerjarenplan. We hebben met andere omgevingsdiensten, partners en overheidsinstanties in kaart gebracht wat de behoeften en mogelijkheden zijn. Dit heeft geresulteerd in een helder jaarplan voor 2025, waarin prioriteiten zijn vastgesteld en concrete actiepunten zijn geformuleerd.
In 2024 hebben we 14 circulaire initiatieven gerealiseerd, waarbij bij enkele de circulaire voorschriften zijn toegepast. Hoewel ons initiële doel op 20 initiatieven lag, zien we dit als een sterke basis voor verdere groei.

4. PROGRAMMA ENERGIE

In 2024 is door ODRA volop invulling gegeven aan de opgave met betrekking tot energiebesparing. Het energieteam is verstrekt met 4 nieuwe toezichthouders en waar in voorgaande jaren sprake was van een jaarplan/projectplan is in 2024 een Programmaplan Energie voor de jaren 2025 t/m 2028 opgesteld met daarin vier hoofdlijnen.

EML-controles

In 2024 zijn de doelstellingen behaald; de controles zijn volgens voornemen uitgevoerd. Tot en met 2024 was de subsidieregeling 'Gemeentelijk toezicht op energiebesparing 2021 – 2024' van de Provincie Gelderland van kracht. Een belangrijke voorwaarde was om ten minste 50% van de informatieplichtige energieverbruikers in onze regio te bezoeken. Op basis van de meeste recente cijfers van het CBS kunnen we aangeven dat 80% is bezocht; 30 % meer dan de vereiste.

SPUK THE

De SPUK THE loopt t/m 2026 en beslaat verschillende onderdelen zoals toezichthoudende activiteiten, kennisvergroting en overheadkosten. In 2024 hebben wij op de jaarbegroting van bijna 5 ton, 15% meer gerealiseerd. Deze overschrijding wordt de resterende looptijd (2025 en 2026) van de SPUK THE gecompenseerd. De SPUK THE wordt gefinancierd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Provincie (toezicht energie provinciale bedrijven)

In 2024 is de projectmatige aanpak provinciale bedrijven verder uitgevoerd en zijn de resterende provinciale bedrijven gecontroleerd op de verplichtingen m.b.t. energie. Bij een aanzienlijk deel van de bedrijven zijn één of meerdere energieovertredingen geconstateerd. Ook is in 2024 een deel van de provinciale bedrijven gecontroleerd op de verplichtingen in het kader van de Onderzoeksplicht. 2025 staat in het teken van uitvoering hercontroles en controle op verdere onderzoeksplicht.

In 2024 heeft een rekenkameronderzoek naar energiebesparing bij de provincie Gelderland plaatsgevonden. ODRA heeft een relevant aandeel gehad in het aanleveren van de benodigde informatie. De uitkomsten van dit onderzoek worden in 2025 definitief gerapporteerd.

Toezicht Label C Kantoren

De werkzaamheden in het kader van projectmatige aanpak toezicht Label C Kantoren zijn in 2024 afgerond. Hier zijn vrijwel geen overtredingen geconstateerd. Vervolgstappen naar aanleiding van de projectmatige aanpak toezicht Label C worden van af 2025 door het reguliere toezicht uitgevoerd.

Platform overleg Energie

In 2024 is een start gemaakt met het Platformoverleg energie en zijn er drie bijeenkomsten geweest. In dit overleg zijn de lange termijn ontwikkelingen op het gebied van energie besproken waar onze partners en wij mee te maken krijgen zoals gevolgen van netcongestie en energieopslag. In het platform worden ervaringen en kennis uitgewisseld.

GOED – start diepduik

Het Gelders Overleg Energie Deskundigen (GOED) is een overleg tussen energiedeskundigen van alle Gelderse Omgevingsdiensten en wordt door ODRA voorgezeten. Onder leiding van het ministerie van Klimaat en Groene Groei is in 2024 verdiepingsslag gemaakt. Deze "diepduik" heeft als doel een aantal zaken met betrekking tot het GOED verder te professionaliseren, bijvoorbeeld m.b.t. communicatie met stakeholders zoals partners. In 2025 zullen wij de aanbevelingen uit het plan van aanpak dat n.a.v. de diepduik is opgesteld verdere invulling gaan geven.

5. SPUK UITVOERING IBP

In 2024 hebben we als ODRA een aantal projecten uitgevoerd waarvoor we vanuit het Rijk zogeheten SPUK-subsidie hebben ontvangen. Dit zijn:

Datakwaliteit: Het project "Data Kwaliteit" heeft als doel het verbeteren van de betrouwbaarheid en consistentie van dataregistraties binnen de organisatie.

Bereikte resultaten

In november 2023 is een werkgroep opgericht. De eerste activiteiten richtten zich op het opschonen van het zaaksysteem. Zo zijn bij meer dan 5.000 inrichtingen ontbrekende datavelden aangevuld
Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met medewerkers van diverse teams om wensen en knelpunten op het gebied van datakwaliteit in kaart te brengen. Hieruit zijn de volgende criteria naar voren gekomen:

- Accuraatheid: Het streven is dat gegevens 100% correct zijn. Praktisch is dit lastig haalbaar, maar fouten zoals verkeerde adresgegevens of spelfouten worden proactief aangepakt.
- Volledigheid: Gegevens dienen volledig ingevuld te zijn, bijvoorbeeld inclusief volledige postcodes.

Tijdens de gesprekken bleek dat onduidelijkheid bestaat over wat en hoe data ingevuld moet worden. Dit komt deels door verouderde werkinstructies. Ook hebben teams behoefte om aanvullende zaken te registreren.

Om structureel verbeteringen te realiseren, is samen met Abeltalent gestart met het opstellen van eenvoudige en verbeterde werkinstructies. In oktober 2024 is de eerste versie van deze instructies opgeleverd en gedeeld met de adviseur Kwaliteit, Processen & Organisatie.

Verstevigen regionale beleidsadviesrol

In 2024 is het project *Verstevigen regionale beleidsadviesrol* uitgevoerd om gemeenten te ondersteunen bij beleidsafwegingen op milieuthema's in het omgevingsplan. Door regionale samenwerking zijn de uitvoering en het beleid beter verbonden, en zijn kosten bespaard. Extra opgeleverde producten omvatten: de *Handreiking Bruidsschat en Omgevingsplan, Bouwsteen Regionaal Energiebeleid, en Bouwsteen Circulaire Economie.* Dit project draagt bij aan uniforme beleidsontwikkeling, versterking van milieutaken en kennisdeling. De integratie van bouwstenen in pilots zoals Arnhem helpt gemeenten praktisch toepasbaar beleid te ontwikkelen, wat de uitvoeringskwaliteit en toezicht in de regio versterkt.

Opleiden dronepiloten en opzetten droneorganisatie

In 2024 is de *Centrale Drone-Beheersorganisatie ODNL* opgezet om toezicht en handhaving te verbeteren. Drones verhogen de efficiëntie, maken moeilijk bereikbare locaties toegankelijk en versterken de veiligheid. Dit project draagt bij aan kennisdeling en schaalvoordelen binnen omgevingsdiensten. Een gezamenlijke vliegvergunning is gerealiseerd en operationele rollen zijn verdeeld over regionale diensten. De inzet van drones ondersteunt informatievoorziening en bestrijdt ondermijning. Dankzij de SPUK-IBP-subsidie zijn de benodigde uren gefinancierd, waardoor meer omgevingsdiensten kunnen deelnemen. De droneorganisatie draagt bij aan een uniforme en innovatieve handhavingsaanpak, wat de kwaliteit en effectiviteit van VTH-taken verhoogt.

Sturen op outcome

In 2024 is de methodiek *Sturen op Outcome* toegepast om de effectiviteit van VTH-taken inzichtelijk te maken. Het project richtte zich op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en Energiebesparing. Door outcome-indicatoren te ontwikkelen, wordt beter gestuurd op maatschappelijke impact zoals schonere lucht en energiebesparing. De aanpak verbindt strategische beleidsdoelen met operationele uitvoering en stimuleert kennisdeling tussen omgevingsdiensten. De methode draagt bij aan effectiever toezicht en rijkere verantwoording die gaat bijdragen aan de regionale beleidsdoelstellingen. Landelijke en regionale aanbevelingen bevorderen verdere implementatie. Dit project versterkt de sturing op maatschappelijke resultaten en draagt bij aan een betere leefomgeving.

Visitatie

In 2024 heeft de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) de visitatie-commissie ontvangen als onderdeel van de landelijke kwaliteits-verbetering van omgevingsdiensten. De visitatie evalueerde de effectiviteit van VTH-taken en formuleerde aanbevelingen voor verbetering. ODRA heeft de visitatie-uren gefinancierd via de SPUK-regeling. De commissie erkende sterke punten zoals bevlogen mede-werkers en bestuurlijke betrokkenheid, maar deed ook aanbevelingen over procesverbeteringen en outcome-gerichte sturing. Dit traject draagt bij aan continue professionalisering en versterking van de omgevings-dienst, met als doel een robuuste en effectieve uitvoering van milieutoezicht en -handhaving.

6. WERKEN MET DIGITALE KAARTEN (GIS)

Het kunnen gebruiken van geografische informatie (GIS) is een must voor ODRA. In 2023 is gestart met het project kaartviewer en in 2024 is het project afgerond. Twee medewerkers zijn opgeleid om zelf informa-tie op de kaart te laten zien. Zo zijn diverse databronnen nu zichtbaar gemaakt op 1 kaart, is er een bodemkaart gemaakt die gedeeld kan worden met externe en is er een koppeling met ons eigen zaaksysteem. Door informatie toegankelijker te maken voor gebruikers is men minder zoektijd kwijt. In 2024 is ook een start gemaakt met het beheer van het GIS-systeem. Het door ontwikkelen van GIS is essentieel. Omdat meerdere Omgevingsdiensten in Nederland gebruik maken van dezelfde leverancier zal in 2025 ook meer de samenwerking worden gezocht met deze partijen.

7. ADVISEURS BELEID EN UITVOERING

In navolging van de resultaten van het IBP-VTH, hebben de adviseurs uitvoeringsbeleid in 2024 initiatief genomen om de regionale afstem-ming op diverse milieuthema's te verbeteren. Zo richtten de adviseurs platforms op met vertegenwoordigers van alle ODRA-partners (veelal RO-ers) op de volgende thema's: geluid, bodem, geur/licht/lucht, externe veiligheid, bodem, energie, circulaire economie en omgevingsplan. In 2024 faciliteerden de platforms actief gemeenten bij de te maken keuzes op deze onderwerpen in de omgevingsplannen. Het doel van de plat-forms is het harmoniseren van het beleid(skeuzes) in de regio en het ver-sterken van de uitvoerbaarheid. Een concreet voorbeeld is de afspraak om tot een gezamenlijk geluidsbeleid op te gaan stellen. Ter ondersteu-ning hiervan zijn bij een aantal aspecten bouwstenen opgesteld. Deze dienen als een advies aan gemeenten over het opstellen van regels die landen in het omgevingsplan. De adviseurs uitvoeringsbeleid zijn hierin de penvoerder in samenwerking met specialisten van de ODRA.

8. MEERJARENPROGRAMMA 2025-2028

Voor het eerst heeft ODRA samen met haar partners een meerjaren-programma opgezet. Daarmee kan de publieke waarde van ODRA inzichtelijk worden gestuurd en de wordt de adviserende rol van ODRA concreet. Het programma is bestuurlijk vastgesteld door alle partners in 2024 en gaat in 2025 van start. De implementatie van het meerjaren-programma vraagt om een verdieping in het monitoren en het sluiten van de beleidscyclus met de partners in 2025. Ook is er in het meer-jarenprogramma ruimte voor bijsturing als de opgaven van gemeenten en provincie dit vragen, en tegelijk het robuuster maken van de rol van de Omgevingsdienst (vanuit de basistaken) in een meerjarig perspectief.

9. PROGRAMMA COMPLEXE HANDHAVING (PCH)

De ODRA voert voor de provincie Gelderland het Programma Complexe Handhaving uit. Het programma richt zich op toezicht en handhaving van de regels die gelden voor de zgn. complexe bedrijven. Dit is een specifieke groep van ca. 175 bedrijven, waarvoor de provincie bevoegd is voor de uitvoering van de VTH-taken. Dat kunnen zowel afvalbedrijven zijn (bijv. stortplaatsen of afvalverbrandingsinstallaties) als industriële bedrijven (bijv. ijzergieterijen of papierfabrieken).

Met ingang van 2024 is de samenwerkingsconstructie met andere Gelderse omgevingsdiensten beëindigd. De provincie heeft besloten deze taak volledig bij de ODRA te bundelen. De aansturing van het programma is daardoor efficiënter en effectiever geworden. We hebben in 2024 gezien dat dit vruchten afwerpt.

In 2024 was het (leren) werken met de nieuwe systematiek van de Omgevingswet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten (bijv. het Be-sluit activiteiten leefomgeving) een belangrijk speerpunt. We hebben hierdoor gemiddeld per controle meer voorbereidingstijd nodig gehad. Als gevolg van het inwerkingtreden van de Omgevingswet, is een aantal bedrijven overgedragen van provincie naar gemeenten en vice versa. Op 1 januari zijn we gestart met een kleiner bedrijvenbestand, dan waarmee we 2023 afsloten. In de loop van 2024 is het aantal provinciale bedrijven weer enigszins toegenomen.

In 2024 zijn de branche- en toezichtplannen voor de complexe bedrijven geactualiseerd en deels samengevoegd. We werken nu met 7 branche-plannen in plaats van 12. In een driejaarlijkse cyclus worden de complexe bedrijven volledig gecontroleerd, waarbij per jaar de aspecten zijn aangegeven die bijzondere aandacht krijgen. Sommige bedrijven zijn niet eenduidig in te delen in een brancheplan. Dit komt omdat daar sprake is van meerdere milieubelastende activiteiten (de zgn. gecombineerde bedrijven). Voor die bedrijven (10) is een toezichtplan op maat gemaakt. In 2024 moesten 147 complexe bedrijven rapporteren over de emissies naar lucht, water en bodem en afval in een integraal E-PRTR-verslag (PRTR = Pollutant Release and Transfer Register). Deze verplichting staat in een Europese verordening. Alle 147 verplichte beoordelingen zijn voor 1 september door onze toezichthouders afgerond.

Verder is in 2024 het datagedreven werken bij met name afvalbedrijven doorontwikkeld. Met behulp van een door onze dataspecialisten ont-wikkelde tool kunnen veel data worden ontsloten, zodat een goed beeld ontstaat van in- en uitgaande afvalstromen.

Vanuit het programma PCH wordt samengewerkt met de Omgevings-dienst Regio Nijmegen (ODRN) en de afdeling VTH van de provincie (natuurvergunningverlening). De ODRN verzorgt de vergunningverlening voor de complexe bedrijven. PCH heeft er belang bij dat vergunning-procedures zo snel mogelijk worden afgewikkeld en dat de vergunningen

handhaafbaar en actueel zijn. Dit om knelpunten in het toezicht en de handhaving te voorkomen (bijv. ongewenste gedoogsituaties).

10. PROGRAMMA AANDACHTSBEDRIJVEN (PAB)

Het Programma Aandachtsbedrijven richt zich op de complexe provinciale bedrijven waar op VTH-gebied sprake is van een meervoudige problematiek. Bij een aandachtsbedrijf kan bijvoorbeeld sprake zijn van een slecht naleefgedrag, hinder in de omgeving, een verouderde vergunning, langlopende vergunningprocedures, aandacht in de media of in de politiek. Het programma Aandachtbedrijven heeft op strategisch en bestuurlijk niveau twee hoofddoelen:

- Aandachtbedrijven terug in het reguliere spoor;
- Geen voorkombare problematiek en geen bestuurlijke zorgen.

Er wordt gewerkt met een projectmatige aanpak. Ieder aandachtbedrijf heeft een eigen projectleider, die samen met het projectteam interventies ontwikkelt om het bedrijf zo snel mogelijk weer in het reguliere VTH-spoor te krijgen. Een projectteam bestaat uit deelnemers die vanuit de verschillende VTH-disciplines bij het bedrijf betrokken zijn. Per 31 december 2024 waren er negentien bedrijven met de status “aandachtsbedrijf”. Deze bedrijven zijn verdeeld over zes projectleiders.

Het vroegtijdig signaleren van potentiële aandachtsbedrijven is belangrijk. Dit doen we via de methodiek van “Bedrijf in Beeld”. Vier keer per jaar nemen we samen met de ODRN gericht een deel van het bedrijvenbestand onder de loep. Waar nodig wordt een zgn. light scan uitgevoerd. In 2024 zijn 32 bedrijven beoordeeld. Er is bij 18 bedrijven een light scan uitgevoerd. In 2 gevallen is als vervolgactie een volledige omgevingsscan gedaan, op basis waarvan het bedrijf als aandachtsbedrijf is aangewezen. In 5 gevallen is ervoor gekozen een projectleider als procesregisseur aan een bedrijf te koppelen. Doel is verdere escalatie te voorkomen. Per 31 december 2024 is er sprake van 11 regiebedrijven.

PCH en PAB zijn nu nog in de jaarstukken als afzonderlijke programma’s opgenomen met een eigen kostenplaats. We streven ernaar beide programma’s op afzienbare termijn samen te voegen om de aansturing en de uitvoering van de P&C-cyclus verder te stroomlijnen.

11. PROGRAMMA GEMEENTELIJKE COMPLEXE HANDHAVING (GCH)

In Gelderland identificeren wij 186 bedrijven die een relatief grote impact kunnen hebben op de leefomgeving en onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen. Dit noemen wij de gemeentelijk complexe bedrijven. Sinds 1 januari 2024 werken de Gelderse Omgevingsdiensten samen in een structureel programma om deze groep bedrijven op een uniforme en hoogwaardige manier van toezicht te voorzien. Het programmamanagement, belegd bij de ODRA, organiseert kennisbijeenkomsten, ontwikkelt werkwijzen, maakt de werkprogramma’s, uniformeert het meten van luchtemissies en investeert in samenwerking tussen de verschillende toezichthouders.

Programma projecten	Beoogd resultaat	Real. 2023	Begroot 2024	Real. 2024	Verschil tov 2023	
Productie	Aantal producten	0	0	0	-	-
	Aantal diensten (in uren)	44.316	50.342	46.656	-7%	5%
Gemiddeld kengetal producten		nvt		nvt		
Financiële realisatie						
	• kosten (x €1.000)	4.542	6.306	5.951	-6%	31%
	• baten (x €1.000)	5.382	6.534	6.873	-24%	-7%
	Saldo	835	228	923		

WE WERKEN SAMEN IN GELDERLAND

In Gelderland kennen we zes omgevingsdiensten die samenwerken waar dat nuttig en nodig is. Deze afspraken gaan door het leven als 'de stelseltaken'. Wij nemen de stelseltaak handhaving en toezicht provinciale complexe bedrijven voor onze rekening (programma's PCH en PAB). Daarnaast voeren we als gezamenlijke dienst het Diepgaand administratief toezicht (DAT) en het specialisme Landelijk meldpunt afval (LMA) uit. Specifiek hebben we een afvalspecialist, data- en een informatiespecialist die zowel onze eigen toezichthouders alsook de collegae van andere diensten behulpzaam zijn (dmv het geven van cursussen en het opwerken van toezicht signalen etc)

De taken van de andere omgevingsdiensten zijn te verdelen in de taken op het VTH-gebied, en taken die in de overheadsfeer liggen. Ten behoeve van het primaire proces zijn dat:

- ODR voor ketentoezicht;
- ODRN heeft als taak de vergunningen voor de complexe bedrijven in Gelderland te verzorgen. ODV verzorgt het portaal; (website en communicatie)
- ODA; gezamenlijk beleid op HRM en coördinatie richting SGO
- ODdV; Coördinatie in algemene zin van het Gelders stelsel.

In 2024 zijn de gesprekken gestart over de toekomst van het stelsel, eea bezien in het licht van de eis om te komen tot individueel robuuste omgevingsdiensten in heel Nederland.

WERKEN AAN GOEDE DIENSTVERLENING EN DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

1. GOEDE DIENSTVERLENING

In 2024 heeft de Rekenkamer Arnhem een onderzoeksrapport uitgebracht over de dienstverlening van Arnhem aan haar burgers en ondernemers door het eigen contactcentrum en door ODRA. Uit dit rapport is een aantal aanbevelingen naar voren gekomen, die ODRA ter harte heeft genomen.

Eén aanbeveling gaat over de telefonische bereikbaarheid van ODRA. In onze huidige samenleving, waarin inwoner tevredenheid en responsiviteit centraal staan, is telefonische bereikbaarheid een cruciale pijler. Om hier een verbeterd inzicht in te verkrijgen, heeft ODRA in 2024 Key Performance Indicators geïmplementeerd in haar telefoniepakket. Deze KPI's bieden een meetbare- en effectieve manier om inzicht te krijgen in o.a. het aantal telefoongesprekken, wachttijden en de lengte van gesprekken, waardoor ODRA gerichte acties kan nemen. De eerste resultaten hiervan verwachten wij in Q1 2025 te kunnen duiden. In het jaarverslag 2025 kunnen deze KPI's en resultaten worden weergegeven.

De tweede aanbeveling gaat over een live bezoekmogelijkheid aan ODRA. Kostentechnisch is het niet haalbaar om een live receptie/balie in te richten voor ontvangst van inwoners. Als alternatief heeft ODRA bij één van haar bouwpartners medewerkers ingezet die in het stadskantoor aanwezig zijn voor vragen van inwoners.
Begin 2025 zal ODRA samen met de afdeling Ruimtelijke Juridische Zaken van Arnhem starten met een baliefunctie.

De derde aanbeveling handelt over de snelheid en empathie van de reactie van ODRA op brieven, contactformulieren en e-mails. In 2024 heeft ODRA de tekst van haar contactformulieren aangepast en deze persoonlijker opgesteld. Ook ontvangt de verzender van het contactformulier automatisch een ontvangstbevestiging met daarin een termijn wanneer men antwoord kan verwachten.

Naast bovenstaande verbeteringen in de dienstverlening, zijn in 2024 voorbereidingen getroffen om een teamleider Dienstverlening aan te stellen. In 2025 zal door dit nieuwe team Dienstverlening gewerkt worden aan het uitwerken van de visie van ODRA op dienstverlening: *In het directe contact met inwoners en ondernemers behandelen wij hen, zoals wij zelf ook behandeld zouden willen worden. Burgers en ondernemers beleven de interactie met onze medewerkers als vriendelijk, behulpzaam, geïnteresseerd en vakkundig. Door duidelijke en zichtbare servicenormen over onze dienstverlening, samengevat ineen online kwaliteitshandvest, weet de inwoner/ondernemer wat zij kan verwachten. De dienstverlening is afgestemd op een inclusieve samenleving. We sluiten niemand uit, de digitale externe informatievoorziening is helder, begrijpelijk en toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een specifieke beperking (denk aan laaggeletterdheid, digitaal-vaardigheid etc.).*

Doelen in 2025:
Het verbeteren van de infrastructuur van het contact met inwoners/ondernemers;
Leren van de ervaringen van inwoners/ondernemers met ODRA;
Verbeteren van kennis en vaardigheden van medewerkers met 1e-lijns contact met inwoners/ondernemers

2. DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

Huisvesting en facilitair

In 2024 is de Risico-inventarisatie en evaluatie geactualiseerd. Hieruit zijn diverse acties voortgekomen die we in 2025 in een plan van aanpak oppakken. Veel aandacht is daarbij voor de fysieke en sociale veiligheid van onze medewerkers, gezondheid en vitaliteit. In 2024 is de BHV organisatie versterkt en geprofessionaliseerd. Aansluitend op ons doel om duurzame mobiliteit te stimuleren is er in 2024 doorgepakt op de leaseregeling voor e-bikes voor medewerkers, het gebruik van openbaar vervoer al dan niet in combinatie met de fiets i.p.v. de auto. In de parkeergarage is een fietsenstalling gerealiseerd met oplaadpunten voor de e-bikes. Tenslotte is het wagenpark uitgebreid met twee hybride dienstauto's en zijn twee bedrijfsbussen vervangen door elektrische varianten. Al langer richten we ons met andere gebruikers van Stadskantoor en Airborne op het creëren van duurzame oplaadmogelijkheden voor elektrische auto's. Vanwege de netcongestie is dit een blijvende uitdaging omdat het net niet kan worden uitgebreid. Dit vraagt om slimme en uitwisselbare oplaadfaciliteiten. In de initiatiefgroep bestuurskwartier Slim Schoon Onderweg zoeken we samen met andere nabije publieke organisaties naar mogelijkheden om de binnenstad beter bereikbaar te maken door gebruik te maken van mobiliteitshubs. Hier verwachten we in 2025 een pilot mee te kunnen gaan uitvoeren. Tenslotte zijn we sinds het najaar van 2024 in gesprek met de Provincie op zoek naar nieuwe huisvesting voor de Meetdienst. Om dit team te kunnen doorontwikkelen is grotere huisvesting noodzakelijk. We verwachten hier in 2025 concrete stappen in te kunnen zetten.

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Act. begroting 2024	Real. 2024	Real. 2023
Huur- en afschrijvingen	361	328	306
Facilitaire-/servicekosten	337	373	346
	697	702	652
Kengetallen			
• huur en afschrijvingen	1.574	1.416	1.382
• facilitaire kosten per fte	1.467	1.611	1.564
• huurkosten per m²	121	119	109
• aantal fte's (incl. extern)	229	232	221
• aantal m²	2.023	2.023	2.023
HV en fac per werkplek	5.764	5.798	5.389

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken (rijksnorm 0,7). In ons werkplekconcept, welke uitgaat van werken op locatie (bij bedrijven, partners klant), thuiswerken en ontmoeten op kantoor, hebben we een inrichting kunnen realiseren op een flexfactor van 0,6 werkplek per fte. Door de groei van ODRA staat deze inmiddels wel onder druk.

We vergelijken ons met de landelijke benchmark 'overheidstarieven'. Onze huisvestingskosten en kosten per werkplek (€ 5.800) liggen ruim onder de gemiddelden.

ICT transitie

In 2024 is ingezet op het beter leren werken met O365. Dit heeft geleid tot diverse trainingen, vernieuwde samenwerkingsprocessen en werkafspraken teneinde data en informatie op de juiste plek en volgens standaarden vast te leggen. De GIS applicatie is verder ontwikkeld en krijgt inmiddels een stevige plek in het ICT landschap. Ook is geëxperimenteerd met robot proces automatisering in de vorm van een adviesrobot. Medio 2024 is gestart met de implementatie van een nieuw bedrijfsvoeringssysteem (AFAS), dit zal per 1 januari 2025 de livegang hebben. Rapportages voor sturing en informatieverstrekking worden

doorontwikkeld met als basis Power BI; dit levert ons wendbaarheid en effectiviteitsverbetering. Deze rapportages worden in het voorjaar van 2025 in gebruik genomen. Door het uitvoeren van twee Europese aanbestedingen in 2024 voor het bedrijfsvoeringssysteem en voor de Microsoft licenties is bijgedragen aan rechtmatige inkoop en besparing op jaarlijkse kosten.

ICT	Act. begroting 2024	Real. 2024	Real. 2023
Kosten ICT (x €1000)	900	806	897
• ICT kosten per fte	3.924	3.480	4.051
• ICT kosten per werkplek	7.438	6.664	7.410

In de benchmark komen we onder het gemiddelde uit. We zien dat de kosten voor ICT zijn gedaald.

3. PLANNING EN CONTROL CYCLUS

Interne sturing

Sturing van de organisatie vindt onder meer plaats aan de hand van een uitgebreid maandelijks dashboard. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced scorecard-methodiek (BSC) en qua detaillering op teamniveau. Voor de team- en projectleiding zijn met ons bedrijfsinformatiesysteem (SAC) specifieke dashboards beschikbaar met tijdsbesteding en zaakrealisatie per team, per partner.

Output – en outcome sturing

Sinds 2020 werken we met een systeem van beheerste outputfinanciering voor de partners en OD's. In deze methodiek wordt een mix gehanteerd van levering van diensten (gerealiseerd uren x tarief), gerealiseerde producten (aantal x productprijs) en een fixed price voor gezamenlijke diensten. Voor de provinciale programma's en derden geldt enkel de levering van diensten (uren x tarief).

Het is een complex systeem gebleken, dat veel administratie met zich meebrengt, maar bovenal de financiële risico's voor ODRA en haar partners vergroot. De consequentie daarvan is dat er grotere buffers nodig zijn om die risico's op te vangen. Zie katern 2, hoofdstuk 'weerstandsvermogen en risico's. Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH) heeft onder meer een onderzoek opgeleverd met aanbevelingen voor een andere financieringssystematiek. In 2025 zal worden bezien wat de eigenaren van ODRA hiermee willen.
Ook heeft het IBP een aanpak opgeleverd om te komen tot meer sturen op publieke waarde in plaats van op aantallen. Deze aanpak sluit goed aan bij de initiatieven die ODRA op dit gebied al in gang heeft gezet onder de noemer; 'Rijker verantwoorden'. In het eerder genoemde meerjarenprogramma (mjp) dat Op 1 januari 2025 in werking treedt, hebben we dan ook een monitoringaanpak gekoppeld die gemeenten en provincie meer inzicht moeten gaan geven in de publieke waarde van ODRA. In 2025 rollen we dit verder uit.

Verordeningen

De kaders van ons handelen op financieel gebied is vastgelegd in een aantal verordeningen. Deze zijn aanvullend op de Gemeenschappelijke Regeling, de BBV en de Wet op jaarrekening. Mede door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording verschuiven verantwoordelijkheden en is de rol van de controlerend account gewijzigd.

BBV-richtlijnen (Besluit begroting verantwoording)

In het BBV is een aantal, voor het jaarverslag verplichte onderdelen benoemd, waarover een toelichting moet worden opgenomen. Dit betreft:

- Verbonden partijen, ODRA kent geen verbonden partijen;
- Lidmaatschappen, ODRA is lid van de werkgeversvereniging WSGO en lid van ODNL;
- Grondbeleid, ODRA heeft geen grond in bezit of pacht, dit hoort niet bij het takenpakket;
- Vennootschapsbelasting, ODRA is vrijgesteld van deze belasting na afspraak met Belastingdienst;
- Lokale heffingen, ODRA heft geen leges en heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving. ODRA levert wel informatie aan partners ter berekening van de leges.

AVG / WPG / privacy / BIO-richtlijn

In het afgelopen jaar is er 1 datalek gemeld bij de Functioneel Gegevensbeschermer van ODRA. Dit datalek was niet van dusdanige aard dat deze gemeld moest worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Sinds 2023 maakt ODRA gebruik van anonimiseringssoftware om documenten te anonimiseren. In 2025 wordt gekeken naar een mogelijke uitbreiding van deze software.
Daarnaast zijn we in 2024 de gesprekken gestart met de deelnemers over de verhoudingen tussen de deelnemers en ODRA in het kader van de AVG. Deze gesprekken en het omschrijven en vastleggen van de rollen en verantwoordelijkheden krijgt een vervolg in 2025.

Begin 2024 zijn de resultaten van de hercontrole ten behoeve van de Wet Politie Gegevens (WPG) ontvangen. Hieruit blijk dat we in de praktijk grotendeels voldoen, er is nog verbetering mogelijk op het gebied van processen en protocollen. In 2025 hebben we tot doel volledig te voldoen aan de WPG. Eind 2025 zullen we dit middels een externe audit nagaan.

In de praktijk is de extra beveiliging vooral merkbaar bij het verwerken van documenten en e-mailverkeer. Ook bij de tweetraps authenticatie en extra verificatiestappen bij opnieuw inloggen is de extra beveiliging merkbaar. De extra beveiliging gaat wel ten koste van de efficiëntie, door meer handelingen en versleutelingen.

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Woo worden verzoeken tot informatie gedaan. In de meeste gevallen zijn het onze opdrachtgevers zelf die de openbaarmaking van de documenten verzorgen. ODRA levert de stukken aan en deze worden door de partner geanonimiseerd. In een aantal gevallen wikkelt ODRA de Woo-verzoeken af. De stukken worden door ODRA geanonimiseerd en vervolgens openbaar gemaakt.
We hebben 44 Woo-verzoeken afgehandeld in 2024.

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. We weten nog niet wanneer we verplicht worden met het actief openbaar maken van informatie. Dat gedeelte van de wet is nog niet inwerking getreden. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd.
In 2023 is een anonimiseringstool geïmplementeerd, dit maakt het anonimiseren van documenten minder tijdrovend.

Wet elektronische publicaties (Wep) - informatiewetten

Op 1 juli 2023 is de Wep van kracht geworden. We voeren voor een aantal partners de taak digitale terinzagelegging van voorgenomen besluiten uit.
Er is nog een aantal andere informatie wetten, waar we ons op aan het voorbereiden zijn om daar aan te gaan voldoen. Te noemen zijn de wet duurzaam en maatschappelijk ondernemen, wet modernisering bestuurlijk verkeer en de wet digitale overheid.

Governance en organisatie

De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna Wgr) en enig andere wetten met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijziging is op 1 juli 2022 in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de kaderstellende- en controlerende verantwoordelijkheden van raden en Staten.

ODRA heeft in 2023 samen met een juridische afvaardiging van gemeenten en Provincie Gelderland de juridische vertaalslag gemaakt van de voorkeuren van de Gemeenteraden en Provinciale Staten naar de bepalingen in de regeling. Bij deze vertaalslag is goed gekeken hoe de voorkeuren verwerkt konden worden in de regeling met inachtneming van de wet. Bij deze vertaalslag hoort ook de afweging of al dan niet in de behoefte wordt voorzien of dat het wenselijk is om bepalingen in de regeling op te nemen. Het uiteindelijke doel van de nieuwe regeling is om deze toekomstbestendig en flexibel op te maken. Voor de borging van het uiteindelijk doel is de nieuwe tekst getoetst door een erkend adviesbureau op het gebied van gemeenschappelijke regelingen.
Het vaststellen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling gebeurt in twee rondes. In de eerste ronde krijgen de raden en staten de gelegenheid om hun zienswijze te geven. In de tweede ronde worden de raden en staten gevraagd om toestemming voor het wijzigen van de regeling. In 2024 is de gehele wijziging van de Wgr geïmplementeerd.

Bestuur en partners (ao)

Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit aangewezen leden van iedere deelnemer. Leden van het Dagelijks Bestuur (DB) worden benoemd door het AB. Het AB en het DB hebben dezelfde voorzitter.
Het AB is de eigenaar van de GR ODRA en neemt besluiten op basis van de stemverhouding die is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van begroting en jaarrekening. Het DB is bevoegd en verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en operationele besluitvorming.

Het AB, DB of de voorzitter kan gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten geven die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. Wij hebben geen audit comité. De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Voorafgaand aan de vergaderingen van het AB vindt er een ambtelijk opdrachtgeversoverleg plaats, te weten het Ambtelijk Overleg (AO). Elke gemeente en de provincie Gelderland hebben een medewerker afgevaardigd (regisseur) die deelneemt aan het AO. In deze vergaderingen worden de vergaderingen voor het AB voorbereid met de regisseurs, zodat zij eigen bestuurders goed kunnen adviseren over de oordeelsvormende- en besluitvormende agendapunten van de AB-vergaderingen.

In 2024 is het AB zes keer fysiek bij elkaar geweest en één keer digitaal. Het DB komt zo vaak als nodig bijeen. In 2024 was dat vier keer fysiek, en drie keer schriftelijk.

Er is bij een deelnemer een wisseling geweest in het Dagelijks- Algemeen Bestuur. In katern 2 (onderdeel WNT) is een overzicht opgenomen van alle bestuursleden en de wisseling in 2024.

Managementteam & mandaten

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. Hij is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten en deelt deze verantwoordelijkheid met twee managers, uitvoering en bedrijfsvoering. Zij hebben individueel mandaat voor aangaan van verplichtingen tot € 100.000, en gezamenlijk in MT verband een mandaat tot aan de Europese aanbestedingsgrens. Daarboven ligt het mandaat bij het Dagelijks Bestuur (DB).
Teamleiding heeft een ondermandaat voor het aangaan van verplichting voor inhuur van externe medewerkers van € 100.000, en voor materiele budgetten tot € 5.000.

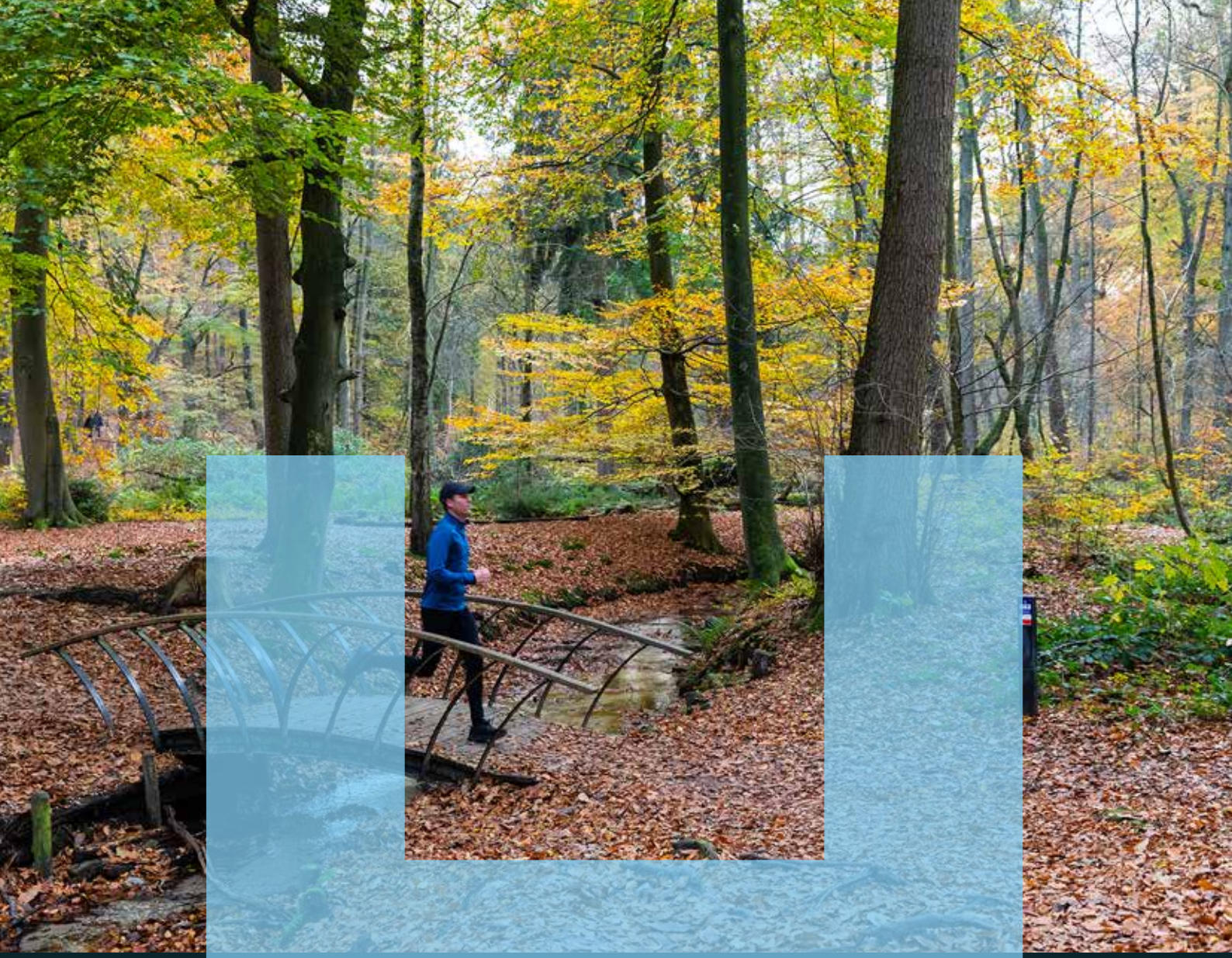

SOCIAAL JAARVERSLAG

1. SOCIAAL BELEID

Het jaar 2024 heeft voor ODRA in het teken gestaan van professionalisering en borging van kwaliteit. Dat loopt uiteen van schonen van gegevens in diverse systemen, tot optimalisering van processen en ontwikkeling van methodiek voor begeleiding van (nieuwe) medewerkers (van inwerken tot carrièreperspectieven). Deze methodiek is per januari 2024 geïmplementeerd; het doel is dat medewerkers de tools aangereikt krijgen om de regie te nemen over hun eigen loopbaan binnen onze organisatie. Leidinggevenden zijn verantwoordelijk voor het begeleiden hiervan en zij vullen aan daar waar nodig.

Het opleiden van onze medewerkers en de VTH-kwaliteitscriteria speelde ook in 2024 een belangrijke rol. Hierbij richten wij ons steeds meer op de competenties die nodig zijn om een functie goed te kunnen bekleden. Eind 2024 zijn de competenties in een nieuwe versie 3.0 van de kwaliteitscriteria toegevoegd aan de bestaande kennisgebieden. Het is een continu proces van aanpassen aan de dynamiek op de arbeidsmarkt en de vraag van de partners, ondernemers en burgersnaar expertises en kwaliteitsverbetering. Aan dit thema en de bekendheid van ODRA hebben wij het afgelopen jaar veel aandacht besteed. Vanuit de corporate story, de inzet van ODNL en de samenwerking tussen de afdelingen communicatie en HR, is er een plan van aanpak gerealiseerd. Samen met een heldere weergave van ons DNA, vormde dit plan de basis om mee naar buiten te treden. Vanaf werving & selectie tot aan het aansluiten bij banenmarkten op scholen tot aan en het deelnemen in nieuwe HR gerelateerde netwerken. Ook in 2025 zullen wij hierin blijven investeren.

In 2024 hebben wij opnieuw deelgenomen aan een netwerk van diverse organisaties die zich richten op het thema inclusie en diversiteit. De bedoeling is om in 2025 verder te onderzoeken wat de huidige status is binnen ODRA en hoe wij hier nog meer vorm aan gaan geven in de vorm van stimulerend beleid. Ook is een scriptie van een HR student gericht op dit thema bij ODRA uitgevoerd. We nemen de aanbevelingen uit dit onderzoek mee. Samen met de diverse partijen werken wij naar een inclusieve werkomgeving toe. Het binden en boeien van onze medewerkers is een daarbij doorlopend thema wat ook dit jaar op de agenda heeft gestaan.

Een andere maatregel welke een positieve bijdrage heeft geleverd aan de duurzame inzetbaarheid en mobiliteit is, de leasefietsregeling. Deze is vanaf najaar 2023 voor de medewerkers gerealiseerd en inmiddels zijn er ruim 40 medewerkers die hier gebruik van maken.

Tabel 8 en 9: Sociale inzetbaarheid 2023 t/m 2024

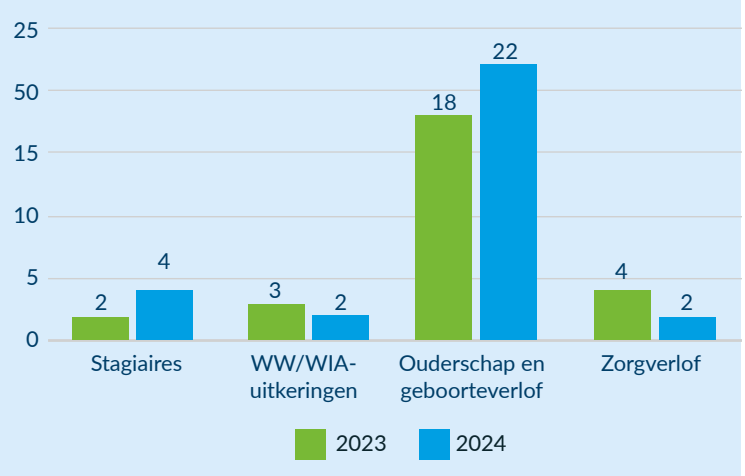

In 2024 is de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) geactualiseerd en zijn er trainingen georganiseerd gericht op omgang met agressie en geweld. Acties uit de RI&E richten zich op externe en interne veiligheid, gezondheid en vitaliteit De acties die hieruit zijn voortgekomen worden in een plan van aanpak in 2025 uitgevoerd.

Verzuim

Bij ODRA is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over alle teams in 2024 4,3%. Van de 4,3% zien we dat het grootste deel voortkomt uit verzuim dat langer duurt dan 42 dagen, hoewel extra lang en langverzuim in totaal gedaald is t.o.v. 2023. De oorzaken van het verzuim zijn grotendeels te wijten aan fysieke klachten waarvan twee medewerkers nog last ervaren van long COVID. De combinatie tussen privé en werkbelasting is ook dit jaar aan de orde geweest, dit is met behulp van passende oplossingen gereduceerd.

2. BEDRIJFSGEZONDHEID

Ook in 2024 is er veel aandacht geweest voor de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers. Vanuit de professionaliseringsslagen van de strategie gericht op verzuimbegeleiding naar een preventieve aanpak, hebben wij ons verzuimcijfer positief kunnen beïnvloeden. De samenwerking tussen de leidinggevenden, de medewerkers en HR ligt hieraan ten grondslag en is continue onder aandacht. Dit naast de inzet van specialistische diensten, de bedrijfsadviseur en de bedrijfsarts, welke zich hebben gericht op een voorspoedig herstel. Hierdoor is er een aanzienlijke daling gerealiseerd m.b.t. extra lang en lang verzuim.

Voortschrijdend gemiddelde t/m december 2024

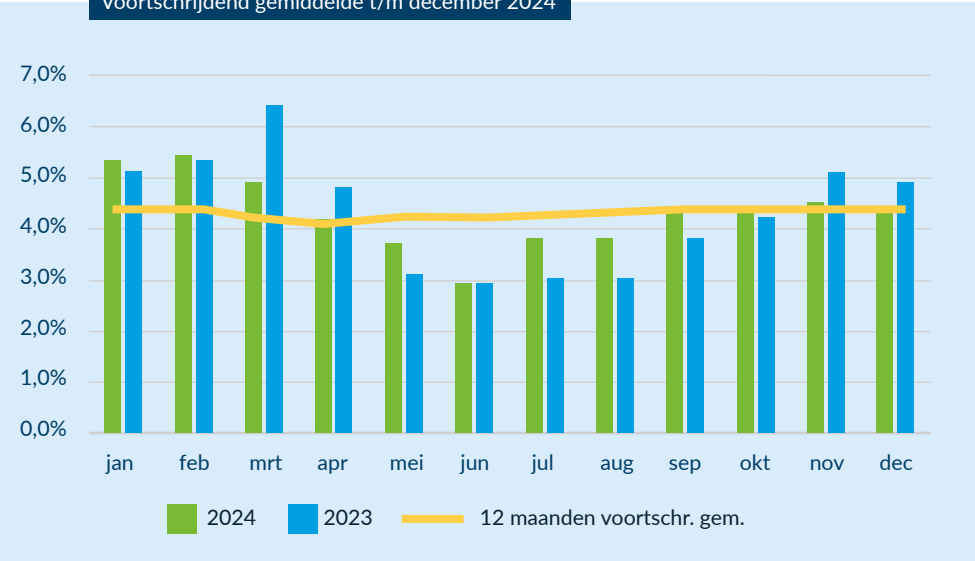

De gemiddelde verzuimcijfers bij de overheidsorganisaties, van de afgelopen twee jaar waren 6% (in 2023) en 6,1% (in 2022). Alleen ziekmeldingen die (deels) binnen de contractperiode van de organisatie vallen tellen mee. Bepaalde verzuimoorzaken, bijv. ziekte t.g.v. zwangerschap of bevalling, orgaandonatie e.d. tellen niet mee. Zwangerschapsverlof telt eveneens niet mee.

Gemiddeld verzuim t/m december 2024

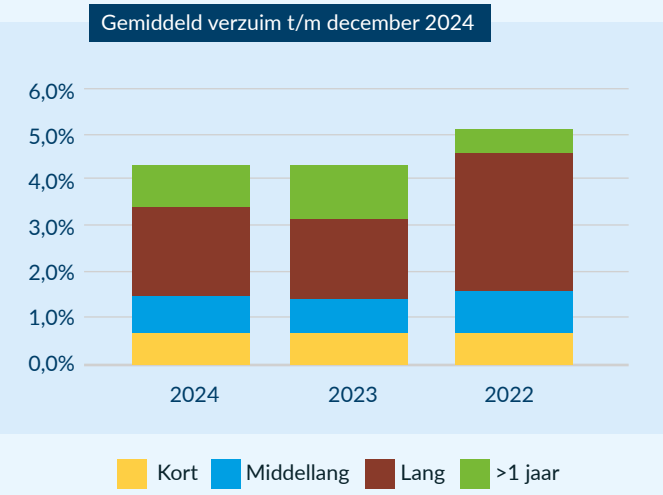

Inclusie

Bij ODRA doet iedereen mee. De maatschappij is onze klant én inspiratiebron. Zo benaderen wij ook de arbeidsmarkt en de kanalen die wij hiervoor inzetten. Met als doel een personeelsbestand te vormen dat een afspiegeling van de samenleving is. Daarbij hechten wij waarde aan een prettige en open werksfeer voor onze medewerkers.
We zijn trots op onze 128 mannen (63,4%) en 74 vrouwen (36,6%)! In totaal 202 collega's, die een bijdrage leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Het aantal vrouwen dat bij ODRA werkt is licht toegenomen. De gemiddelde leeftijd binnen ODRA blijft sinds drie jaar gelijk. De meeste mannen zijn in de leeftijd van 30-55 jaar en ouder. Vrouwelijke collega's zijn in de leeftijd van 25 tot 34 jaar en in de leeftijd van 45 tot 54 jaar gelijk in aantal. Binnen de teams van Handhaving en Advies zijn vooral mannen werkzaam, hoewel hier steeds meer vrouwen bij komen. Vrouwen werken vooral binnen bedrijfsvoering en staf.

3. ARBEIDSMARKT

De bekendheid van ODRA in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt speelt ook een rol als het om de invulling van de vacatures gaat. Met name met betrekking tot de specialistische functies wordt het vinden van senior medewerkers steeds lastiger. Er wordt een beroep gedaan op onze creativiteit, intensivering van social media campagnes en het zoeken van verbindingen t.b.v. werving en selectie. Wij hebben gewerkt aan de uitbreiding van de werving en selectiebureaus, we zijn bij drie nieuwe HR-netwerken aangesloten en we hebben

Gemiddelde leeftijd

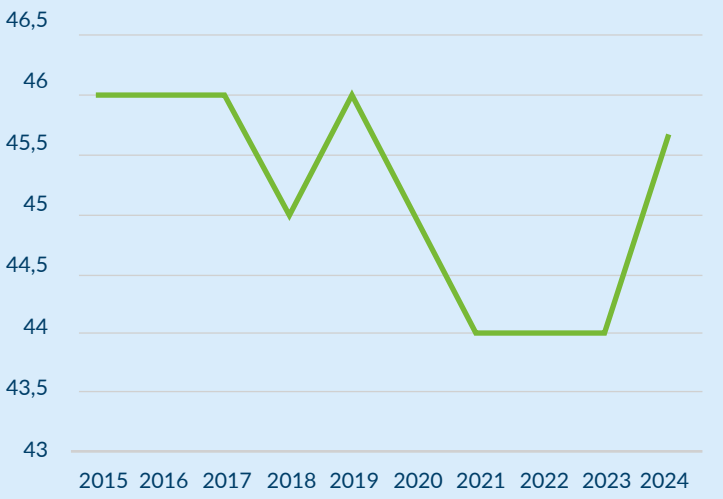

Leeftijdsopbouw

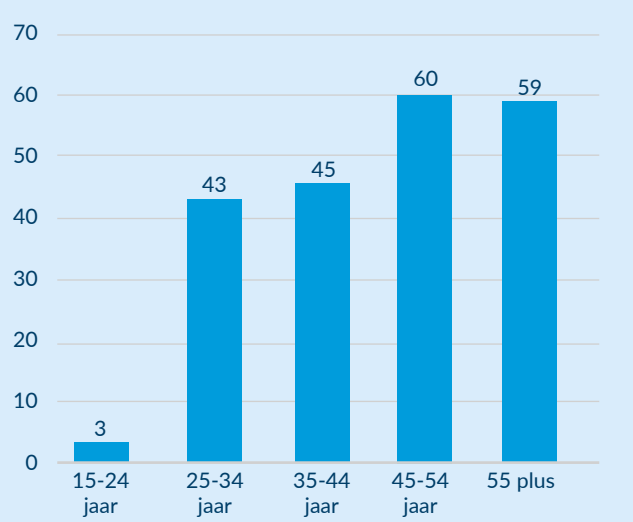

Verhouding man/vrouw

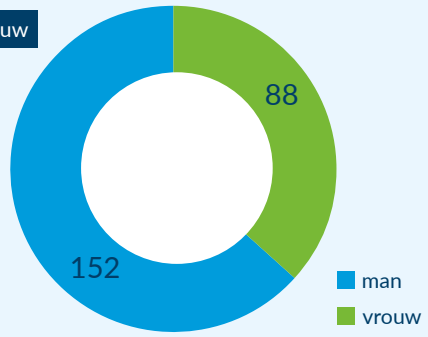

Omgevingsdienst Regio Arnhem

deelgenomen aan diverse banenmarkten. Met onze corporate story en het weergeven van ons ODRA DNA, konden wij helder naar buiten treden. In samenwerking met ODNL is ook een bijdrage geleverd aan arbeidsmarktcommunicatie d.m.v. een campagne. Deze strategie zetten wij voort in 2025. Verder zijn de eerste stappen gezet ten behoeve van een strategisch personeelsbeleid, door in kaart te brengen wie er met pensioen gaan in de aankomende 5 tot 10 jaar. Dit jaar zijn er een aantal collega's met pensioen gegaan, hier hebben wij goed op geanticipeerd m.b.v. doorstroom en een tijdige werving en selectieprocedure. In 2025 bouwen wij hierop door. Tenslotte is eind 2024 aangekondigd dat de Belastingdienst zal gaan handhaven op de Wet DBA, hierdoor zagen we direct toename in kwalitatieve respons op onze vacatures.

In- door – en uitstroom

Groeien in een dynamische omgeving, dat blijkt onder meer uit het feit dat 34 nieuwe collega's zijn aangenomen in 2024. Er zijn er 16 collega's uitgestroomd. Het verloop is circa 8%.
Dit jaar hebben wij 27 medewerkers blij kunnen maken met een doorstroom naar een nieuwe uitdagende functie of niveau van werkzaamheden). Dit geeft energie en ontwikkelperspectief voor alle betrokkenen en dit heeft een bijdrage geleverd aan het behouden van onze medewerkers, zoals de onderstaande cijfers en de grafiek ook aangeven. Om de continuïteit van onze organisatie en medewerkers te borgen ontkwamen wij er niet aan om dit jaar met inhuurkrachten te werken, ons doel is wel dit binnen de gestelde verhouding tot vast personeel te houden.

1. VTH-KWALITEIT

De samenleving verwacht van ons professionele kwaliteit in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Om onze taken goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de kwaliteit van onze organisatie op orde is. De VTH-kwaliteitscriteria dragen hieraan bij en borgen de kwaliteit van de dienstverlening.

Het gemeten beeld is als volgt:

- Er zijn 12 generieke deskundigheidsgebieden. 1 onderdeel, forensisch ketentoezicht, van een deskundigheidsgebied, ketentoezicht, hebben we middels een bovenregionale samenwerkingsafspraak belegd bij een andere Omgevingsdienst. We voldoen voor 86% aan de kritieke massa voorwaarden voor generieke deskundigheidsgebieden.
- Daar waar we niet voldoen is dit te wijten aan de frequentie waarmee de taken zich aandienen in ons werk. Daarnaast zijn er een aantal deskundigheidsgebieden niet van toepassing op onze werkzaamheden.
- Er is een toename in voldoen aan de gestelde kritieke massa met 9,55% in vergelijking met 2023.
- Er zijn 15 specialistische deskundigheidsgebieden, deze bestaan uit 34 onderdelen. Van deze 34 onderdelen zijn er 8 niet op onze werkzaamheden van toepassing. Van de 26 onderdelen die overblijven voldoen we aan 23 van deze onderdelen. De onderdelen waar we niet aan voldoen, risicospecialist, risicospecialist+ en groen en ecologie (WABO), zijn te wijten aan de frequentie waarmee de taken zich aandienen in onze werkzaamheden.

De jaarrekening van ODRA is opgenomen in katern 2.

In, uit- en doorstroom 2023 en 2024

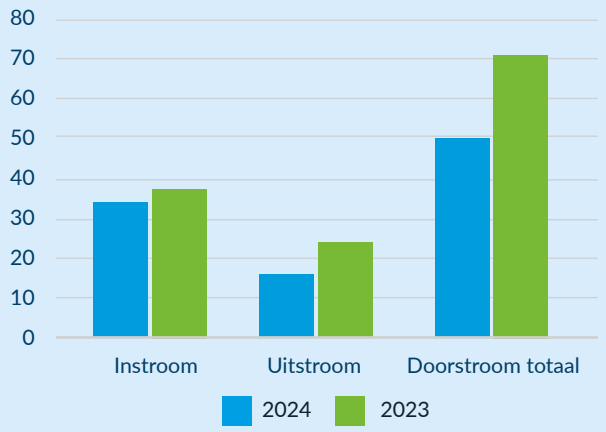

Doorstroom 2024

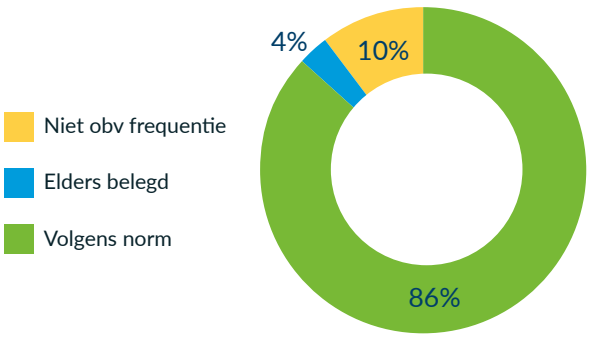

Generieke gebieden

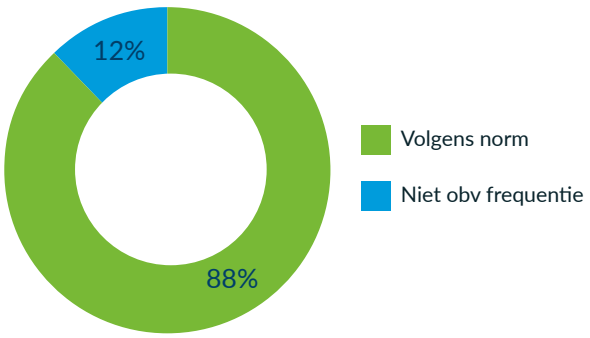

Specialistische gebieden

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

JAAR-VERSLAG 2024

OMGEVINGSDIENST **REGIO ARNHEM**

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Katern

INLEIDING, GRONDSLAGEN EN UITGANGSPUNTEN

1. INLEIDING

Ons financieel en sociaal jaarverslag bestaat uit twee katernen. In katern 1 hebben we de focus op de inhoudelijk behaalde resultaten conform afgesproken programma- en taakveldindeling van het Gelders Stelsel.

In dit katern 2 van het jaarverslag verantwoorden we ons over de financiën 2024. Dit doen we aan de hand van de grondslagen en uitgangspunten, die zijn bepaald door de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast hebben we met de zeven omgevingsdiensten in Gelderland en onze partners (gemeenten en provincie) afspraken gemaakt over de programma- en taakveldindeling en de detaillering van onze verantwoording. We spreken over de programma's Vergunningen, Toezicht/Handhaving, Advies en Projecten. Verder is een indeling gemaakt op de taakvelden Milieu/algemeen en Bouw. Dit sluit aan bij de indeling die vanuit de robuustheidseisen wordt gebruikt, respectievelijk 'basis- en milieu gerelateerde taken' en 'plus-taken'. Een derde indeling is de verantwoording op categoriaal exploitatie-niveau (kostensoorten). Deze worden aangevuld met alle vereiste cijfers en toelichtingen op onze balanspositie en alle door de BBV voorgeschreven overzichten.

2. GRONDSLAGEN EN UITGANGSPUNTEN VOOR DE JAARREKENING

Wettelijk kader en bestuurlijke afspraken

- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
- Financiële verordeningen Omgevingsdienst Regio Arnhem (actualisatie is vastgesteld in dec. 2023).
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- De systematiek van 'Beheerste outputfinanciering'; diensten en producten worden afgerekend tegen vooraf vastgestelde prijzen (vastgelegd in de PDC 22/23) en werkelijke aantallen. Deze methodiek geldt voor alle opdrachten van klanten, met uitzondering van de provinciale programma's en opdrachten van derden. Deze worden geheel op uren x tarief afgerekend.

Toerekening en berekeningswijzen

- *Baten en lasten* worden toegerekend aan het jaar waarop de dienst en/of product betrekking heeft:
  - Baten betreffen de in rekening gebrachte bedragen aan alle klanten. Dat doen we op basis van de afgesproken tarieven voor de producten en diensten in de PDC. Alleen voor de (SPUK) projecten zijn afwijkende diensten geformuleerd, met afgesproken (afwijkende) tarieven.
  - Voor nog niet afgeronde producten (onderhanden werk) wordt op basis van verstreken doorlooptijd in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd per product, een percentage berekend. Dat percentage x het tarief van betreffende product is de waarde die is opgenomen, onder aftrek van de stand van voorgaand jaar.
  - Lasten zijn de personeelskosten (eigen medewerkers en inhuur), huisvesting, facilitair, bovenregionale kosten, advieskosten en materiële kosten voor projecten.
  - Bijzondere lasten zijn correcties uit voorgaande jaren en dotaties aan voorzieningen die niet waren voorzien in de begroting.

- *Directe kosten en overhead* onderscheiden we in:
  - Directe kosten; dit zijn de personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces. Deze kosten worden toegerekend aan de programma's en taakvelden op basis van de verhouding van de tijdsbesteding door medewerkers.
  - Overheadkosten (indirect); dit zijn de loonkosten van medewerkers bedrijfsvoering, staf en management, teamleiding, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces.
- *Voorzieningen* worden berekend op basis van het financiële risico, toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (februari 2025) konden worden vastgesteld.
- *Exploitatieresultaat* is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatieresultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene reserve en Bestemmingsreserves, tenzij anders wordt besloten door het Algemeen Bestuur.
- *Algemene reserve* Het maximum van het totaal aan (bestemmings) reserves wordt bepaald door de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit moet minimaal 0,8 % zijn. De weerstandscapaciteit is de ratio tussen de optelsom van de reserves en de post onvoorzien in de begroting, gedeeld door het totaal aan operationele gekwantificeerde risico's voor de reguliere bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot instellen van Bestemmingsreserves. Mocht na verrekenen van het exploitatieresultaat 2024 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan kan dit, op basis van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling, via de sleutel 'stemverhouding' worden afgerekend.
- *Continuïteit ODRA*, er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige begroting. Elk jaar wordt op basis van de geaccordeerde begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard, ODRA voert de wettelijke taken voor milieuvergunningen en toezicht uit.

3. POSITIEF RESULTAAT

We hebben boekjaar 2024 met een positief exploitatieresultaat van € 67.300 (na fondsmutaties, maar vóór bestemming) afgesloten. De accountant heeft bij haar controle een aantal bevindingen gedaan die in totaliteit onder de foutengrens blijven, deze zijn derhalve niet meer verwerkt in deze jaarrekening.

J

BATEN EN LASTEN; PROGRAMMA-INDELING, PRODUCT– EN KLANTGROEPEN

1. INDELING VAN DE VERANTWOORDING

In het bijgevoegde overzicht van baten en lasten hanteren we een indeling in taakvelden en programma's.
Kosten en baten gefinancierd uit bestemmings- en balansfondsen hebben we niet gecategoriseerd op programmaniveau. Deze zijn opgenomen en toegelicht in de categoriale exploitatierekening.

We hanteren naast de dimensies programma's en taakvelden, ook een indeling in klantgroepen en productgroepen. We gebruiken klantgroepen en productgroepen om het systeem van beheerste outputfinanciering te laten werken.

Klanten

We hebben enkel publiekrechtelijke organisaties als klant. We maken in de staat van baten en lasten onderscheid tussen vier klantengroepen:

- Partners – dat zijn 10 gemeenten in de regio Arnhem en de provincie Gelderland voor reguliere taken.
- Provincie - voor de provinciale programma's PCH (toezicht op complexe bedrijven) en PAB (aandachtsbedrijven).
- Omgevingsdiensten in Gelderland.
- Derden - alle overige klanten, zoals andere gemeenten niet zijnde onze partners, omgevingsdiensten buiten Gelderland en Omgevingsdienst NL, brancheorganisaties en verschillende ministeries. Deze laatste geven subsidie voor projecten die via de SiSa verantwoording lopen.

Productgroepen

In ons financieringssysteem hanteren we een viertal productgroepen, gebaseerd op de volgende methodiek:

- Producten - worden in rekening gebracht op basis van vaste productprijs x aantal geleverde producten.
- Diensten - op basis van een uniform uurtarief (€ 99,- per uur).
- Gezamenlijke diensten - op basis van fixed price voor het gehele pakket aan diensten.
- Materiele kosten - worden 1 op 1 doorbelast op basis van nacalculatie werkelijke kosten.

Producten- en dienstencatalogus

Wij werken met een producten- en diensten catalogus (PDC) waarin elk van de circa 80 producten en diensten zijn beschreven op inhoud, kwaliteitsniveau en prijs. We hebben elke dienst en product gekoppeld aan een taakveld en een programma. De realisatie van de baten komt geheel vanuit deze koppeling voort. De realisatie van de programma/taakveld-kosten baseren we op de verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld tarief.

Voor partners, omgevingsdiensten en de provincie voor de provinciale programma's geldt dat we vooraf een werkpakket afspreken. Werk voor overige klanten, de projecten en alle opdrachten van partners die niet zijn opgenomen in het basiswerkpakket, worden beschouwd als 'aanvullend werk' en daarmee een extra dimensie in de monitoring en beheersing van ons werk.

Het systeem van outputfinanciering is door de indeling in product -en klantgroepen administratief complexer geworden dan we bij aanvang aannamen. Ook de aanvullende opdrachten, met soms afwijkende tarieven en diensten leidt tot aanvullende complexiteit. Doel is om dit te gaan beperken door zoveel mogelijk opdrachten in het werkpakket op te nemen.

2. INITIËLE BEGROTING EN BEGROTINGSWIJZIGING

Op 13 april 2023 heeft het Algemeen Bestuur (AB) de initiële begroting 2024 besproken en op 6 september 2023, met inachtneming van de zienswijzen van Gemeenteraden en Provinciale Staten, vastgesteld.

In het voorjaar 2024 zijn we gestart met actualiseren van de begroting 2024. Er wordt gekozen voor een actualisatie omdat de begroting beleidsarm is en er geen ongedekte effecten voor de partners zijn. Daar waar de werkpakketten qua omvang zijn gegroeid, is afgestemd c.q. is er dekking voor. De belangrijkste redenen voor de actualisatie zijn de toegenomen orderportefeuille, met nam projecten vanuit het Rijk (SPUK) en Provincie. Dit leidt tot een groei van het aantal medewerkers en dus de personeelskosten. Daarnaast zijn de kosten geactualiseerd op de inflatie en de CAO-2024.

De totale omvang van de initiële begroting 2024 was € 24,1 miljoen. De geactualiseerde begroting gaat uit van € 26,5 miljoen. De stijging komt voor € 0,7 miljoen door groei van de werkpakketten en € 1,7 miljoen door uitvoering van de extra aanvullende opdrachten en projecten.

3. VERSCHILLEN BEGROTING EN REALISATIE PER PROGRAMMA

In de tabel van baten en lasten (per programma en taakveld) is te zien dat het saldo van kosten en baten bij het programma vergunningverlening relatief groot is. We zien bij vergunningverlening dat door de implementatie van de omgevingswet de bestede uren hoger liggen dan onze kengetallen. Dit heeft onder meer te maken met het feit dat de processen nieuw zijn. Voor 2024 hebben we geen analyse van de kengetallen gemaakt, de ervaring met de nieuwe processen van de omgevingswet is nog te kort om een zinvolle analyse te maken. In 2025 willen we een nadere analyse van onze kengetallen maken, we kunnen daarbij dan de ervaringen van de andere werkwijze van de omgevingswet betrekken en deze zo nodig verwerken in onze kengetallen.
Het verschil bij Toezicht en Handhaving is te verklaren vanuit een grote toename van klachten. Bewoners zijn mondiger geworden. Samen met de partners gaan we kijken hoe we dit kunnen verminderen.

Tabel 1: Staat van baten en lasten per programma

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	Actuele bg 2024 plustaken (bouw)	basis + milieu	totaal	verschil real-bg	Realisatie 2024 bouw	milieu	totaal	% real	Realisatie 2023 bouw	milieu	kosten	totaal
Vergunningen *(+ % v/d kosten)*			20%					17%				20%
• directe kosten	3.380	1.880	5.260	-189	2.829	1.207	4.036		3.573	1.691	3.890	
• toegerekende overhead*	*niet specifiek begroot				990	422	1.413				1.374	
• baten partners / prov. progr.	3.414	1.899	5.313	-906	2.872	1.535		4.407	3.221	1.527		4.748
• baten overige klantgroepen*	*niet specifiek begroot				93			93	129	0		129
Saldo vergunningen	34	19	53	-718	-855	-94	-5.449	4.500	-223	-164	-5.264	4.877
Verschil real. met begroting					Saldo vergunningen			-949	Saldo vergunningen			-387
Toezicht en handhaving *(+ % v/d omzet)*			43%					44%				46%
• directe kosten	2.711	8.762	11.473	191	1.916	6.441	8.357		2.737	8.458	8.273	
• toegerekende overhead					671	2.255	2.926				2.922	
• baten partners / prov. progr.	2.672	8.635	11.307	271	2.479	9.099		11.578	2.132	9.081		11.212
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot					56		56		238		238
Saldo handhaving	-39	-127	-167	80	-107	459	-11.282	11.634	-368	623	-11.195	11.450
Verschil real. met begroting					Saldo toez. & handh.			352	Saldo toez. & handh.			255
Advies *(+ % v/d omzet)*			11%					11%				11%
• directe kosten	668	2.252	2.920	-181	459	1.838	2.297		200	3.030	2.387	
• toegerekende overhead					161	643	804				843	
• baten partners	691	2.329	3.020	-260	413	2.346		2.760	198	2.499		2.697
• baten OD's en derden	*niet specifiek begroot					173		173		31		31
Saldo advies	23	77	99	-79	-207	38	-3.101	2.933	-2	-499	-3.230	2.729
Verschil real. met begroting			-2.821		Saldo advies			-169	Saldo advies			-501
Stelseltaken *(+ % v/d omzet)*			0%					0%				
• directe kosten		494	494	157		176	176			336	120	
• toegerekende overhead						161	161				216	
• baten partners			0	0	0	0		0				
• baten OD's en PCH								0				
Saldo stelseltaken	0	-494	-494	-157	0	-337	-337	0	0	-336	-336	0
Verschil real. met begroting			-988		Saldo stelseltaken			-337	Saldo stelseltaken			-336
Projecten *(+ % v/d kosten)*			25%					19%				
• directe kosten		6.306	6.306	356		4.408	4.408			4.542	3.485	
• toegerekende overhead						1.543	1.543				1.057	
• baten partners		6.534	6.534	-1.687	0	4.958		4.958		5.382		3.970
• baten OD's en derden						1.916		1.916				1.412
Saldo algemeen	0	228	228	-2.043	0	923	-5.951	6.873	0	840	-4.542	5.382
Verschil real. met begroting			-6.078		Saldo projecten			923	Saldo projecten			840
Kosten gefinancieerd uit balans												
Baten ontrokken uit balans		163	163			72		72		126		126
Rente baten en overig	117		117			176		176		147		148
Totaal	117	163	280	130,9	0	248	0	248	0	273	0	274
• kosten	6.760	19.694	26.455		7.027	19.094		26.121	25.568			
• baten	6.895	19.560	26.455		5.858	20.330		26.188		24.712		
Saldo	-134	134	0	-266,5	-1.169	1.236	0	67,3	-24.568	24.712	0	0
Resultaat na bestemming reserveontrekking												144

Toelichting tabel 1 (realisatie per programma)

We hebben € 267.000 minder baten gerealiseerd dan begroot. Per programma zijn de verschillen tussen de begroting, respectievelijk kosten/baten als volgt te verklaren: (voor exacte aantallen zie bijlage 2)

- Vergunningen: Saldo programma minus € 0,95 miljoen;
  - De baten zijn lager dan begroot. Er zijn meer meldingen dan geraamd en minder vergunningen, zowel milieu als bouw. Het lagere aantal vergunningen houdt verband met de stagnatie in de bouw en de inwerkingtreding van de omgevingswet. We zien dat de trend van stijgend aantal meldingen van de afgelopen jaren zich doorzet.
  - Bij de producten geldt dat er vooral goedkopere producten zijn geleverd dan begroot; 200 meer meldingen met kengetal 1; er waren 354 omgevingsvergunningen minder (kengetal 23). Dit drukt de omzet.
- Toezicht en handhaving: Saldo programma € 0,35 miljoen;
  - De baten zijn € 0,25 miljoen hoger dan begroot. Er zijn meer diensten geleverd (10.000 uur). Dit heeft te maken met het feit dat met ingang van 2024 de klachten vallen onder diensten en worden afgerekend per uur. Het aantal producten is lager dan begroot, met name de milieucontroles blijven achter.
- Advies: Saldo programma minus € 0,17 miljoen;
  - De baten zijn lager dan begroot. Er zijn minder diensten geleverd (1.000 uur). Het betreft vooral adviesrapporten leefomgeving en saneringsevaluaties.
  - De toegerekende (personeel) kosten vallen iets hoger uit.
- Projecten: Saldo programma projecten € 0,92 miljoen;
  - Projecten; de baten zijn hoger dan begroot, de kosten liggen lager doordat de inzet van uren op een aantal onderdelen achterblijft. In totaal wordt ruim 4.000 uur minder besteed dan geraamd.

- Stelseltaken; hier worden alleen kosten op gerealiseerd. Inhoudelijk is dit toegelicht in katern 1.
- Balans en saldo;
  - Vanuit de bestemmingsfondsen zijn middelen vrijgevallen voor innovatie, mba-omzetting en dekking voor afschrijvingen van apparatuur en voertuigen meetdienst.
  - Saldo 2024 is vóór bestemming. In 2023 is het saldo weergegeven dat na bestemming is toegevoegd aan de algemene reserve.

Tabel 2: Realisatie per productgroep

Kerntabel x € 1.000	Initiële begroting 2024 €	%	Actualisatie 2024 aantal producten	gem. tarief	omzet	%	Realisatie 2024 aantal (prod/uren)	tarief	omzet	% begroting
Omzet										
Producten	8.702	48%	9.051	€ 879	7.953	30%	8.180	783	6.406	81%
Diensten	12.877	41%		€ 99	15.614	59%	163.980	99	16.208	104%
Gezamenlijke diensten	2.172	7%			2.171	8%			2.310	106%
Doorbelaste baten	332	0%			436	2%			931	214%
Balans		3%			163	1%			333	0%
Overige inkomsten					117					285%
Totaal baten	24.083	100%			26.455	100%			26.188	99%
Kengetallen en fte's	kosten			fte's	kosten			fte's	kosten	
• uitvoering	18.028			188	19.455	73,5%		186	19.274	73,8%
• overhead	6.054	75%		42	6.999	26,5%		45	6.847	26,2%
Totaal lasten	24.083	25%		229	26.455			232	26.121	
									67,3	
Saldo										
Gemid. kengetal p/prod.				8,9 uur			7,91 uur			
Benodigde cap. (uren)	€0	Saldo		258.788 uur begroot			262.474 uur gerealiseerd			101%

Toelichting tabel 2: realisatie per productgroep

Verschillen tussen realisatie en actuele begroting:

- We hebben minder producten geleverd dan in de actuele begroting was aangenomen. Dit heeft onder meer te maken met de overgang van meldingen naar diensten en het achterblijven van de milieucontroles en de vergunningen.
- We hebben minder omzet gerealiseerd in de groep Producten. De lagere productie van de duurdere producten, vergunningen en controles milieu, heeft grote invloed op de omzet. Het gemiddeld gerealiseerd tarief per product is € 99 lager uitgekomen.

4. OVERHEAD SPECIFICATIE

De totale overhead is uitgekomen op afgerond € 6,85 miljoen. In tabel 3 is de opbouw hiervan weergegeven. De totale overhead (exclusief voorziening) bedraagt 26,2 % (begroot is 26,5%). Ten opzichte van 2023 is de overhead vrijwel gelijk gebleven, ten opzichte van de begroting is de overhead licht gedaald. Het absolute bedrag aan overheadkosten is ten opzichte van 2023 toegenomen, maar is lager dan begroot in 2024. Stijging ten opzichte van 2023 wordt vooral veroorzaakt door indexering. In 2024 vallen de stelsel en advieskosten lager uit dan begroot.

Tabel 3: Specificatie overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Actuele begroting 2024 Overhead	Direct	Totaal	Realisatie 2024 Overhead	Direct	Totaal	Overhead 2023
Personele overhead	4.395	18.768	23.162	4.887	17.853	22.740	4.256
	19,0%	81,0%		21,5%	78,5%		17%
Materiële overhead							
• huisvesting & facilitair	827		827	824		824	747
• ict	900		900	806		806	897
• stelselkosten	361	133	494	161	176	337	216
• advieskosten	350		350	178	255	433	269
• onvoorzien en overig	167		167	-9		-9	26
• projecten	0	554	554		990	990	-
• dotatie							2
Subtotaal mat. overhead	2.605	687	3.292	1.960	1.421	3.381	2.156
Totaal	6.999	19.455		6.847	19.274	26.121	6.412
• saldo						67,3	
% van de totale kosten	26,5%			26,2%			26,1%

5. FINANCIERING EN DEKKING

Tabel 4: Overzicht van dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	Actuele begroting 2024 baten	lasten	saldo	Realisatie 2024 baten	lasten	saldo	Realisatie 2023 baten	lasten	saldo
Exploitatie	26.338	26.455	-117	26.012	26.108	-97	24.439	24.551	-112
Overzicht van dekkingsmiddelen									
• lokale heffingen									
• algemene uitkeringen									
• dividend									
• saldo financiëringsfunctie	117	0	117	176	12	164	273	17	256
• reserves (voor resultaat bestemming)						67,3			144,3
Saldo	26.455	26.455	0	26.188	26.121	0	24.712	24.568	0

Toelichting op tabel 4: overzicht dekkingsmiddelen

We kennen vier financieringsstromen die gerekend worden tot de exploitatie: baten van partners, baten uit provinciale programma's, baten van de omgevingsdiensten in Gelderland en baten van derden. Het saldo financieringsmiddelen bestaat uit vrijval uit reserves en voorzieningen en rente. Over het saldo in de schatkist is € 121.000 rente ontvangen. De vrijval uit de balans betrof afgerond € 55.000. We hebben in 2022 een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG afgesloten voor de financiering van onze herhuisvesting in de Airborne Tower. De aflossing – en rentetermijn was in 2024 € 12.400. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Tabel 5: Overzicht financiering uit reserves

Mutaties reserves x € 1.000	Actuele begroting 2024 toev.	onttr.	saldo	Realisatie 2024 toev.	onttr.	saldo	Realisatie 2023 toev.	onttr.	saldo
Algemene reserve			644	144		644	30		500
BR provincietaken		92	0		13	79			92
BR bur. mil. metingen		71	50		42	80		70	122
BR omzetting mba's			0			0		11	0
BR innovatie			0			0		46	0
BR opleidingen omgevingswet			0			0			0
Resultaat			0			0	0		0
• onverdeeld resultaat 2024			0	67,3		67,3	144		144
Saldo	0	163	694	211	54	871	174	126	858

Toelichting op tabel 5: financieringen uit reserves

Het resultaat van 2023 is volledig toegevoegd aan de algemene reserve. Hiermee wordt ons eigen vermogen versterkt en stijgt de weerstandsratio. Dit is tevens een versterking van onze robuustheid.

Tabel 6: Overzicht incidentele kosten en baten

Incidentele baten en lasten x € 1.000	Actuele begroting 2024 baten	lasten	saldo	Realisatie 2024 baten	lasten	saldo	Realisatie 2023 baten	lasten	saldo
• Opdrachten derden*		*		566	433	133	235	237	-2
• Projecten, subsidies, aanvullend werk				907	905	2	884	1.106	-222
	0	0	0	1.473	1.338	135	1.119	1.343	-224

** De kosten van derden zijn niet berekend in de begroting; in de realisatie zijn de kosten toegekend obv verhouding tijdsbesteding.*

Toelichting op tabel 6: incidentele kosten en baten

De afspraken die we met onze partners hebben gemaakt over de basistaken zijn structurele taken. Dit zijn wettelijk verplichte taken om onder te brengen bij een omgevingsdienst. Daarnaast leggen partners (overig) milieu-gerelateerde taken en bouwtaken bij ons neer. Voor de meeste taken geldt dat deze structureel zijn ingebracht; ze zijn

onderdeel van de werkpakketten/ afspraken in de DVO's. Naast deze taken die in tabel 2 zijn verwerkt, leggen partners en derden aanvullende opdrachten bij ons neer. Deze incidentele kosten en baten staan in tabel 6. Dit zijn opdrachten die vaak in de vorm van een project worden uitgevoerd.

Onze partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die wij moeten aanwenden in stand te houden, dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken. Om ODRA en haar partners te vrijwaren van financiële risico's bij terugtrekken van structurele, niet wettelijke taken zijn in de nieuwe GR (1 juli 2024) bepalingen opgenomen voor vergoeding van frictiekosten.

K

STAAT VAN BATEN EN LASTEN - CATEGORIALE INDELING

1. BATEN

In de voorgaande hoofdstukken hebben we de baten gepresenteerd op programma of taakveld en per productgroep. In tabel 7 is de verdeling over de klantgroepen weergegeven.
De omvang van onze begroting is € 26,5 miljoen.

Tabel 7: Staat van baten

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Actuele begroting 2024	Real. 2024	% tov bg	real. 2023
Baten dienstverlening				
Provinciale programma's	5.440	5.588	108%	5.088
Partners werkprogramma	18.724	17.703	95%	16.880
Omgevingsdiensten	779	730	94%	490
Derden en projecten	434	534	123%	235
Projectgelden en subsidie	797	454	57%	884
Baten dienstverlening	26.174	25.009	96%	23.577
Doorbelaste materiële kosten	0	931		846
Overige inkomsten	163	72	44%	16
Rente baten	117	176	151%	147
Vrijval balans	0	0		126
Totaal baten	26.455	26.188	99%	24.712

Toelichting op tabel 7: staat van baten

Ten opzichte van de begroting is de omzet 99%. Op detailniveau zijn er verschillen;

- Voor de provinciale programma's 'complexe handhaving en aandachts-bedrijven' zijn iets meer diensten verricht. (Inhoudelijk is dit in katern 1 toegelicht).
- Bij partners is de omzet lager dan begroot. De post derden en overig is hoger dan begroot. Belangrijkste reden is de groei in aantal aanvullende opdrachten dat gedurende 2024 bij ons is neergelegd.
- In de begroting was € 1,25 miljoen begroot voor projecten; hierin waren stelposten opgenomen die middels aanvullende opdrachten bij partners en prov. programma's zijn verantwoord in de realisatie.
- Doorbelaste materiële kosten: hogere realisatie doordat we een groter aandeel externe expertise hebben ingehuurd, respectievelijk projecten zijn opgestart.
- De overige inkomsten betreft rente. Na enkele jaren van een 0-situatie wordt sinds oktober 2022 weer rente uitgekeerd door de BNG en schatkist op onze openstaande tegoeden. We hebben de rente voor 2024 conservatief geraamd en realiseren hier een plus.

Tabel 8: Staat van lasten

	Actuele begroting 2024	Real. 2024	% tov begroting	Real. 2023
Personele kosten				
• Loonkosten mdw. ODRA	17.160	17.249	101%	15.403
• Kosten externe inhuur	4.647	4.541	98%	4.776
Loonkosten intern & extern	21.807	21.790	100%	20.179
• Opleidingen	529	380	72%	240
• Alg. personeelskosten	776	886	114%	723
• Voormalig personeel/uitkeringen	100	-316	-316%	240
• Harmonisatie bijdrage	-50	0	0%	-52
Personeelskosten	23.162	22.740	98%	21.329
Bedrijfskosten				
Huisvesting en mobiliteit	827	824	100%	747
ICT-kosten	900	806	90%	897
Advieskosten + acc. + comm.	350	433	124%	309
Bedrijfskosten	2.077	2.063	99%	1.953
Programma kosten				
Bovenregionale kosten	494	337	101%	336
Overige kosten/onvoorzien	167	-9	-5%	26
Progr. kosten (kst. ODRA)		-	0%	-
Progr. kst. (door te belasten)	554	990	192%	907
Programma kosten	1.215	1.318	108%	1.269
Totaal kosten	26.455	26.121	99%	24.551
Saldo voor mutaties fondsen	0	67		161
Af vooruit ontvangen voorschotten				
Verlof dotatie				17
Saldo na dotatie	0	67		144

Realisatie & begrotingsindicatoren

Onze begroting 2024 is opgebouwd vanuit een aantal uitgangspunten en kengetallen. Hieronder zijn deze weergegeven qua begroting en realisatie in 2024.

Kostenverdeling 2024

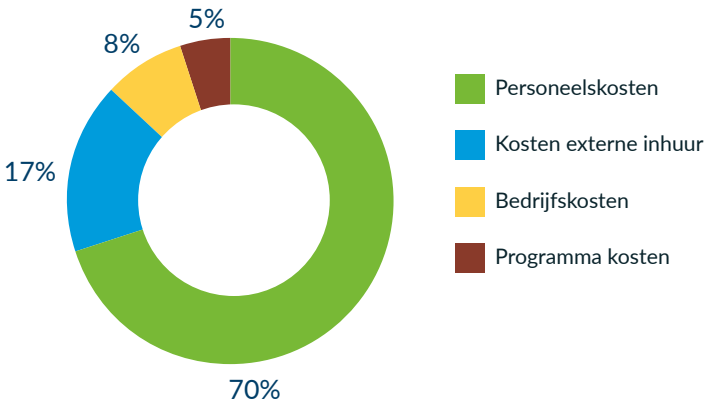

De personeelskosten plus kosten inhuur zijn samen 87,5% van de kosten. Huisvesting en ICT totaal 8%, de bedrijfs- en overige kosten 4,5%.
De loon – en personeelskosten, huisvesting en ICT zijn de vaste kosten van ODRA. Totaal 78%. Deze zijn weinig beïnvloedbaar.

Tabel 9: Formatie bezetting/loonkosten en personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	Actuele begroting 2024				Realisatie 2024				Realisatie 2023			
	intern	tot. ext.	totaal		intern	tot. ext.	totaal		intern	tot. ext.	totaal	
Formatie bezetting												
• lijn afdelingen	153,3	34,3	187,6	82%	158,7	27,6	186,3	80%	147,2	31,7	178,9	81%
• bedrijfsv./staf/man.	37,3	4,5	41,8+	18%	38,2	7,2	45,4	20%	36,3	6,1	42,4	19%
Reguliere capaciteit	190,5	38,8	229,3		197,0	34,7	231,7		183,5	37,8	221,3	
Verhouding in fte's	83%	17%			85%	15%			83%	17%		
Loonkosten												
• loonkosten (intern)	€ 17.160	€ 0	€ 17.160	79%	€ 17.249	€ 0	€ 17.249	79%	€ 15.403	€ 0	€ 15.403	76%
• inhuur capaciteit	€ 0	€ 4.647	€ 4.647	21%		€ 3.425	€ 3.425	16%		€ 4.034	€ 4.034	20%
• inhuur ondersteuning	€ 0	€ 0	€ 0	0%		€ 1.116	€ 1.116	5%		€ 741	€ 741	4%
											€ 20.178	
Kosten capaciteit	€ 17.160	€ 4.647	€ 21.807		€ 17.249	€ 4.541	€ 21.790		€ 15.403	€ 4.775		
verhouding	79%	21%			79%	21%			76%	24%		
Gemiddelde kosten/fte (in €)	€ 90.067	€ 119.729	€ 95.088		€ 87.566	€ 130.701	€ 94.083		€ 83.917	€ 126.459	€ 91.176	
-per uur	€ 64,33	€ 74,83	€ 95,09		€ 62,55	€ 81,69	€ 94,03		€ 61,08	€ 79,04	€ 63,58	

Toelichting tabel 9: loonkosten externen en personele kengetallen

Loonkosten:

- De formatie is begroot op 229 fte. De begroting voor de loonsom is gebaseerd op de functieschaal en de gemiddelde periodiek van de werknemers in die schaal. Dit houdt in dat veelal het maximum van de schaal is gehanteerd qua periodieken. Er was € 17 miljoen begroot.
- De gemiddelde loonsom is begroot op € 90.067 per fte. De realisatie is € 2.501 per fte lager uitgekomen. Dit heeft te maken met de feitelijke periodieken van nieuwe medewerkers; die starten vaak lager in een schaal. Er is circa € 0,1 miljoen meer aan salarissen en sociale premies uitgegeven. Dit heeft te maken met het feit dat de bezetting hoger was dan begroot.

Externe inhuur

- De externe inhuur in fte is ten opzichte van de begroting iets lager uitgekomen, begroot was 17%, realisatie 15%.
- De kosten voor inhuur per fte liggen hoger dan geraamd, dit komt door de gestegen tarieven. De totale kosten liggen ondanks hogere tarieven € 0,1 miljoen lager dan geraamd maar voor minder fte.
- De kosten van interne capaciteit en externe capaciteit zijn samen vrijwel conform de begroting.

Overhead en productiviteit

- Personele overhead was begroot op 19 % en is uitgekomen op 21,5%. (Zie tabel 3) De extra inzet van circa 3 fte was nodig voor implementatie nieuw bedrijfsvoeringsysteem.
- De totale overhead inclusief materiele overhead (zie tabel 3) is begroot op 26,5% van de omzet. We zijn uitgekomen op 26,2%. Voor de lange termijn is ons doel om de overhead naar 25% te brengen.

- Productiviteit; Deze was initieel begroot op 1374 uur per fte; Door de nieuwe CAO hebben alle medewerkers extra bovenwettelijke verlofdagen toegekend gekregen. Dit verlaagt de norm voor de productiviteit structureel naar 1.330 uur per fte.
- In 2024 is de productiviteit uitgekomen op 79% (bij de uitvoering). Omgerekend 1.437 uur per fte. Deze hogere productiviteit is te verklaren door onder meer een toename van het verlofsaldo. De extra toegekende bovenwettelijke verlof uren zijn voor een klein deel opgenomen. Daarnaast is er een relatief laag verzuim geweest in 2024, nl 4,4% (begroot met de norm 5%) en qua opleidingen (bij de lijnafdelingen) is ook minder besteed, nl 47 uur gemiddeld per fte (incl. omgevingswet). De norm is 64 uur.

Opleidingen en overige personeelskosten; totale kosten € 1.266.000

- Overige personeelskosten is genormeerd op 4% loonsom. De begroting 2024 ging uit 3,6%. De realisatie is 4,0%. Het merendeel van de kosten betreft reiskosten; zowel woonwerk als zakelijk. Een andere grote (en toenemende post) zijn de vergoedingen voor de zgn. 'buiten-dag-venster'-uren; waarbij toezichthouders 's avonds, 's nachts, en in de weekenden diensten verrichten. De overige personeels-gerelateerde kosten zijn voor werving en selectie, arbo, verzuimbegeleiding en werkkleding.
- Onder de werkkostenregeling zijn vergoedingen en kosten opgenomen voor collectieve personeelsuitjes en bijeenkomsten, lunches enz. Cf de CAO wordt ook jaarlijks een vergoeding uitgekeerd voor ziektekosten. De vrije WKR ruime voor ODRA is berekend op € 0,25 miljoen. De besteding van € 0,13 miljoen blijft daar ruim onder.
- Opleidingen zijn genormeerd op 3% van de loonsom. De realisatie is 2,2%.

Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers.
Totaal kosten € 188.000

- Er heeft een onttrekking plaatsgevonden aan de personeelsvoorziening voor een voormalige medewerker waarvoor wij kosten betalen.
- Onder de post uitkeringen vallen de UWV-vergoedingen voor medewerkers met zwangerschapsverlof.
- Harmonisatiebijdragen; dit zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgekomen van de partners. De vergoeding is lager dan begroot, omdat de voorziening die hiervoor is gevormd is geïndexeerd voor hogere cao-lonen.

4. WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 op fulltime basis. Naast de in tabel 10 vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Ons Algemeen en Dagelijks Bestuur bestaat uit wethouders en Gedeputeerde namens onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten voor onze bestuursleden worden door de desbetreffende partner vergoed In 2024 is de vertegenwoordiger van Westervoort afgetreden, deze is in eerste

Tabel 10 en 11: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling.

-jaar	2024
Bedragen x € 1	**Dhr. R. Vlaander**
Functie gegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervuiling in 2024	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 140.886
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.935
Subtotaal	**€ 163.820**
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging 2024	**€ 163.820**
Het bedrag en de reden: overschrijding wel/niet is toegestaan	€ 0
Toelichting op onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 173.406
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.112
Subtotaal	**€ 192.519**
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 223.000

Naam topfunctionaris (met bezoldiging <€ 1.900 per jaar)	Functie	Partner	Periode
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)	Renkum	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. M. van de Wel	Bestuurslid (DB & AB)	Arnhem	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. J. Schrijner	Bestuurslid (AB)	Duiven	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. M.J.A. van den Bos	Bestuurslid (AB)	Lingewaard	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. D. Vreugdenhill	Bestuurslid (DB & AB)	Prov. Gelderland	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Mw B. van Veldhuizen-van Oort	Bestuurslid (AB)	Doesburg	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr R. van Dam	Bestuurslid (DB & AB)	Overbetuwe	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. P.L.P.S. Hofman	Bestuurslid (AB)	Rheden	01-01-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. S. Warmerdam	Bestuurslid (AB)	Rozendaal	01-01-2024 t/m 31-12-2024
* Dhr. J.H.J. Sluiter	Bestuurslid (DB & AB)	Westervoort	01-01-2024 t/m 31-03-2024
Dhr. J. Derksen	Tijdelijke vervanger dhr. J.H.J. Sluiter	Westervoort	01-04-2024 t/m 31-05-2024
Mw. L. Kaper	Bestuurslid (DB & AB)	Westervoort	01-06-2024 t/m 31-12-2024
Dhr. B.M. Kagei	Bestuurslid (AB)	Zevenaar	01-01-2024 t/m 31-12-2024

** In 2024 afgetreden*

instantie tijdelijk vervangen en inmiddels definitief.
De directeur van ODRA is de enige bestuurder vallend onder de WNT. Ruben Vlaander is in oktober 2019 aangesteld als directeur. Het inkomen en de vergoedingen in 2024 zijn samen onder de norm van de WNT gebleven.

5. KOSTEN HUISVESTING (+FACILITAIR), MOBILITEIT EN ICT KOSTEN; TOTAAL KOSTEN € 1.630.000

Tabel 12: Huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Actuele bg 2024	Real. 2024	Real. 2023
Huur Airborn Tower	245	240	220
Service kosten Airborn Tower	165	109	98
Afschrijvingen inrichting en meubilair	116	88	86
Facilitaire kosten Airborne Tower	170	251	226
Overige huurkosten (extern)	2	13	22
Parkeren/fietsen/wagenpark	130	122	95
Totaal	827	824	747
Kengetallen			
• huurkosten en afschrijvingen	1.574	1.416	1.382
• facilitaire kosten per fte	1.467	1.611	1.564
• huurkosten per m²	121	119	109
• aantal fte's (incl. extern)	229	232	221
• aantal m²	2.023	2.023	2.023
HV en fac. per werkplek	5.764	5.798	5.386

Toelichting tabel 12: huisvesting en facilitair

- In de begroting én realisatie geldt dat we 121 werkplekken (0,6 flexfactor) hebben met gelijkblijvend gehuurd oppervlakte (2.100 m²). De vier etages die we huren (met een 20-jarig huurcontract) zijn volledig duurzaam ingericht met automatische LED, warmteregeling en refurbished meubilair. De huur- en servicekosten komen lager uit dan begroot, de facilitaire kosten komen hoger uit dan begroot.
- De huisvestings- facilitaire en mobiliteitskosten zijn als geheel binnen de begroting gebleven. Qua mobiliteit: we zijn bezig met het verduurzamen van de mobiliteit door het wagenpark te elektrificeren en door het beschikbaar stellen van lease fietsen.

ICT-kosten

Toelichting op tabel 13: ICT

Qua ICT wordt volledig 'mobiel en plaats onafhankelijk' gewerkt; geheel via wifi, alles in de Cloud, en met office 365/Teams als tool. De totale kosten zijn lager dan begroot.

Tabel 13: ICT kengetallen

ICT	Actuele bg 2024	Real. 2024	Real. 2023
Licenties (ODRA)	575	539	580
Software afschrijving	35	35	42
Netwerk (wifi/cloud)*	187	114	158
Werkplekkosten ict/afschrijvingen	103	118	116
Totaal ICT	900	806	897
Kengetallen			
• ICT kosten per fte	3.924	3.480	3.941
• ICT kosten per werkplek	7.438	6.664	7.410

Adviseurs en onderzoek; kosten € 433.000 (zie tabel 8)

Naast de inhuur van capaciteit voor het primaire proces maken we gebruik van adviseurs voor specialistische taken en onderzoeken. In 2024 waren de grote posten:

- Aanbesteding en implementatie nieuw bedrijfsvoeringsysteem (€ 150.000)
- Onderzoeken behoeve van samenwerking in het stelsel van omgevingsdiensten (€ 25.000).

6. SPECIFICATIE PROGRAMMA'S EN PROJECT-KOSTEN; TOTAAL € 1.318.000 (ZIE TABEL 8)

Tabel 14: Bovenregionale kosten (stelselkosten)

Stelseltaken x €1.000	Actuele bg 2024	Real. 2024
I-Go	25	62
• Data lab	50	
Kennis en portaal	110	89
Ketenhandhaving	100	121
Kwaliteit en coördinatie	34	7
Personeel en organisatie	20	14
BSBm	20	6
Complexe vergunningen gemeentelijk	25	
Contributie OD-NL	50	34
Overig	60	5
Totaal (kosten OD's)	494	337

Toelichting op tabel 14: stelseltaken

In tabel 14 zijn de kosten opgenomen van taken die gezamenlijk in het Gelders stelsel worden gedaan. Totaal is er bijna € 160.000 minder uitgegeven dan begroot.

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Onze jaarrekening 2024 is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem. Deze verordening is eind 2023 vernieuwd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur. We lichten de grondslagen die daar mede in zijn opgenomen hierna verder toe.

1. GRONDSLAGEN BALANS

Vaste activa

- Immateriële vaste activa - zijn bij ODRA niet aanwezig.
- Materiële vaste activa - de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen bijdragen, die hierop betrekking hebben. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de (im)materiële activa.
- Financiële vaste activa – zijn bij ODRA niet aanwezig.

Vlottende activa

- Voorraden – zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met renteloopt ijd korter dan een jaar - hieronder vallen in principe het onderhanden werk. De waardering is op basis van de gerealiseerde doorlooptijd van het product in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd van het betreffende product. Onderhanden werk is gefactureerd aan de klanten, verrekend met het saldo van voorgaand jaar, en komt dus nu niet voor op de balans van 2024.
- Liquide middelen - betreft de BNG rekening - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De rekening 'Rijksschatkist' is opgenomen onder de "uitzettingen korter dan een jaar".

Vaste passiva

- Eigen Vermogen - betreft de Algemene Reserve, de Bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat).

Voorzieningen

ODRA kent vier voorzieningen;

- Harmonisatie-voorziening - deze is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen.
- Voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers; hier worden alle toekomstige kosten opgenomen van medewerkers waar nog uitkeringen of vergoedingen voor betaald moeten worden.
- Voorzieningen voor bovenwettelijk verlof. Vanuit de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat het deel dat wordt gespaard door medewerkers moet worden opgenomen in de voorziening.

Bij ODRA wordt het spaardeel niet apart geregistreerd. Voor de voorziening wordt uitgegaan van het aantal niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren (x betaald uurloon plus sociale lasten). In 2023 hebben wij bepaalt op basis van het saldo toen, dat het risico voor de ODRA maximaal € 500.000 is. Wij zien dat in 2024 het verlofsaldo is gestegen. Ondanks dit gestegen saldo zijn wij van mening dat een voorziening van € 500.000 voldoende is om het risico af te dekken. Daarmee handelen wij in strijd met het BBV. Volgens het BBV dient een voorziening te worden getroffen voor al het verlof dat als spaarverlof kan worden aangemerkt. Op basis van de regelgeving moeten wij een voorziening treffen voor alle uren die wij kunnen aanmerken als spaarverlof. Als wij deze lijn volgen, dan blijven wij van mening dat niet al het verlof als spaarverlof kan worden aangemerkt. Als we kijken naar de jaren 2021 en 2022 dan zien we dat een beperkt saldo overblijft, in 2023 en 2024 stijgt het aantal toegekende bovenwettelijke verlofuren en we zien dan dat er meer uren overblijven. Tegelijk zien we dat in 2024 het percentage van uren dat overblijft weer dalen. Op basis van het meerjaren beeld zien we dat ongeveer 15% wordt gespaard. Als we dit als standaard percentage beschouwen dan beschouwen we alles wat daar boven ligt als niet spaarverlof. We komen daarmee op 3092 niet spaarverlof. We moeten dan een voorziening treffen voor 14.713 uur, dat is afgerond € 620.000. Dit betekent een storting van € 120.000 in de voorziening.

Wij doen deze storting op dit moment niet. Wij blijven van mening dat een voorziening van € 500.000 voldoende is om het risico af te dekken. Wij stellen voor om het resultaat van 2024 te reserveren voor een eventuele storting in de voorziening eind 2025. Wij verwachten namelijk dat het verlofsaldo niet verder zal stijgen en zullen eind 2025 opnieuw bezien wat de noodzakelijke omvang van de voorziening moet zijn.

Vlottende Passiva

- Passiva met renteloopt ijd korter dan een jaar - zoals de vooruit ontvangen betalingen en hebben betrekking op programma's en projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva, deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
- Langlopende lening - afgesloten met de BNG ter dekking van de investering in de huisvesting in 2022. Rente en aflossing staan vast voor 15 jaar.

2. BALANS

Tabel 15: Vaste en vlottende activa

Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Vaste activa		
• materiële vaste activa	980	1.155
• financiële vaste activa		
Vlottende activa		
• voorraden/ohw		
• liquide middelen	139	846
• uitzettingen met rente-typische looptijd <1 jaar	6.101	5.705
Vooruitbetaalde bedragen	205	250
Totale activa	7.425	7.956

Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Eigen vermogen		
• algemene reserve	644	500
• bestemmingsreserves	159	213
• onverdeeld geraliseerd resultaat	**67**	**144**
Voorzieningen	905	1.056
Schulden >1 jaar	500	542
Totaal vaste passiva	2.275	2.455
Vlottende passiva		
• netto vlottende schulden	821	809
• vooruitontvangen subsidies	740	790
• overige schulden	3.429	3.775
• overlopende passiva	160	127
Totaal vlottende passiva	5.515	5.501
Totale passiva	7.425	7.956

3: ACTIVA

Tabel 16: Materiële vaste activa

(Im)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Investe -ringen	Desinveste-ringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2023
Investeringen in openbare ruimte met economisch nut						
Apparatuur en vervoermiddelen kantoor	5			2		7
Voertuigen meetdienst	5			3		8
Apparatuur meetdienst	82	14		39		107
Infrastuctuur kantoor	400	9		33		424
Meubilair	272	9		54		317
ICT-apparatuur	195	69		111		237
Immateriële activa (software)	21			35		56

Toelichting tabel 16; materiële vaste activa

De materiele activa zijn in 2024 als volgt gemuteerd;

- Apparatuur ten behoeve van bedrijfsvoering en kantoor; Investeringen worden in 5 jaar afgeschreven.
- Voertuigen meetdienst; De bussen worden in 10 jaar afgeschreven. Het beleid is om over te gaan op elektrische voertuigen en lease.
- Apparatuur voor meetdienst; afschrijving is 5 tot 10 jaar afhankelijk van het type apparatuur.
- Huisvesting infrastructuur kantoor. De kosten van de verbouwing en inrichting uit 2022 wordt in 15 jaar afgeschreven. Parallel aan de lening die hiervoor is afgesloten.
- Meubilair; Afschrijving in 10 jaar.
- ICT-apparatuur, laptops en audiovisuele schermen worden in 4 jaar afgeschreven, telefoons in 2 jaar. De investering betreft mobiele apparatuur voor uitbreiding van de bezetting.
- Software investeringen; Betreft de investeringen in SAP en Open Wave en worden in 5 jaar afgeschreven.

Tabel 17: Uitzettingen korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd <1 jaar	3.815	2.284
Vorderingen op openbare lichamen	2.210	3.420
BTW		-
Overige vorderingen (incl. BTW) OHW*	281	250
Totaal uitzettingen	6.307	5.955

** Ohw '22; is € 47.106 in mindering gebracht op de facturen aan partners.*

Toelichting tabel 17: uitzettingen korten dan 1 jaar

In tabel 17 hebben we een onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de Rijksschatkist. Er is een saldo van € 3,81 miljoen beschikbaar op 31 december 2024.
De overige vorderingen betreffen vooruitbetaalde bedragen aan leveranciers, met name licentiekosten waarvoor vooruitbetaling veelal in de leveringsvoorwaarden is opgenomen.

De producten die we aan de partner leveren, worden afgerekend met een vaste productprijs nadat ze zijn afgerond. Producten die nog niet zijn afgerond worden als onderhanden werk gewaardeerd (zie grondslagen). Met de partners is afgesproken dat de waarde niet op de balans wordt opgenomen, maar wordt gefactureerd (met verdiscontering van de waarde uit 2023). De waarden zijn afgerond € 649.000 eind 2024 minus € 623.000 eind 2023.

Tabel 18: Liquide middelen

Liquide middelen x € 1.000	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
BNG betaalrekening	139	846
Liquide middelen	139	846

Toelichting tabel 18; liquide middelen

We maken gebruik van twee bankrekeningen - BNG en een rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren SKB). Voor de liquiditeitspositie wordt alleen de BNG-rekening weergegeven. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'.
Het systeem van bevoorschotting dat we hebben afgesproken met de partners zorgt ervoor dat er voldoende werkkapitaal aanwezig is, en renteopbrengsten heeft gegeven. In het geval van grote uitgaven (bijvoorbeeld bij btw en premiebetalingen) kunnen we eventueel gebruik maken van een lopend krediet bij de BNG van € 1,0 miljoen.

Tabel 19: Benutting drempelbedrag

Berekening		2024 1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(1)	Afgesproken Drempelbedrag*	1.750	1.750	1.750	1.750
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.083	741	599	672
(1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	667	1.009	1.151	1.078
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal 2023	26.455			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	26.455			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat	0			
(4d)	Drempelbedrag ODRA (richtlijn)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	98.539	67.476	55.124	61.859
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
a)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.083	741	599	672

*4d = (4b) *0,02 + (4c) *0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dan de € 500 miljoen te boven gaat.*

Toelichting tabel 19; drempelbedrag kasgeld

Standaard is een drempelbedrag van €1,0 miljoen. We hebben echter een specifieke afspraak (d.d. 25-9-2013) met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet € 1,75 miljoen is om het werkkapitaal ruimer te hebben.

4. PASSIVA

Reserves

Het resultaat van 2023 (€ 144.000) is toegevoegd aan de algemene reserve.
In 2024 zijn de bestemmingsreserves als volgt gemuteerd:

- BR Bureau milieumetingen; Hieruit worden de afschrijfkosten van de apparatuur en voertuigen van de meetdienst bekostigd.
- BR Provincietaken; hieruit zijn kosten voor onderzoek naar doorontwikkeling meetdienst onttrokken.

Batig saldo

Wij stellen voor om het positieve resultaat van € 67.300 te reserveren in een bestemmingsreserve bovenwettelijk verlof, om hiermee in 2025 indien noodzakelijk onze voorziening bovenwettelijk verlof te kunnen aanvullen.

Tabel 20: Reserves

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Rente-toerekening	Onttrekkingen 2024	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	644	144				500
BR Provincietaken	79				13	92
BR Bureau milieumetingen	80				42	121
BR Innovatie	-					-
BR Opleidingen Omg wet	-					-
BR omzetting mba's	--					-
Resultaat 2023	0	-144				144
Onverdeeld resultaat 2024	67		67			
Reserves	871	-	67		54	858
				-		

Tabel 21: Voorzieningen en langlopende schuld

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2024
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	404		89	315
Verlof sparen/Bovenmatig verlof	500			500
Personele kosten	152		62	90
Frictie	pm			
Voorzieningen	1.056	0	151	905
Langlopende schuld BNG	542		42	500

Toelichting op tabel 21; voorzieningen

De voorzieningen voor toekomstige verplichtingen zijn in 2024 met € 151.000 afgenomen;

- Voorziening 'harmonisatietoelagen': is bij de oprichting van ODRA ingesteld om garantie toelagen die overgekomen medewerkers ontvangen, tot hun uitdiensttreding te dekken. Er is een onttrekking geweest. Er is nog € 315.000 nodig lopend tot 2041.
- Voorziening 'personele kosten'; zie toelichting bij de exploitatie. De toekomstige kosten van voormalige medewerkers zijn opgenomen.
- Voorziening 'bovenmatig verlof': Zie toelichting bij grondslagen balans.

Langlopende schulden

- Bij de BNG is een lening afgesloten voor de financiering van de infrastructuur in het kantoor. Ingangsdatum was 1 juli 2022; looptijd 15 jaar lineair. In 2024 heeft aflossing plaatsgevonden van € 41.700. De rente is verantwoord in de exploitatie.
- Het deel voor 2025 is opgenomen bij de kortlopende schulden.

Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Tabel 22: Vooruit ontvangen bedragen

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2024
Warme overdracht bodem	123		42	81
Inrichting klachtensysteem	4		4	0
Grip op Grond		36		36
Stortlocaties		6		6
Mobiele meetstations		37		37
Subsidies bodemtaken	25			25
SPUK subsidie energie	414	448	572	291
SPUK subsidie IBP	351		335	16
Meetdienst ODRA		408		408
Vooruitontvangen betalingen	917	936	953	900

Toelichting op tabel 22; Vooruit ontvangen bedragen

Eind 2022 zijn voorschotbedragen op de toegekende subsidies binnengekomen voor SPUK-projecten die begin 2023 zijn gestart. Eind 2023 zijn de voorschotten voor 2024 binnengekomen.
Qua besteding/aanwending; deze zijn verantwoord bij de baten van derden (projecten).
Daarnaast zijn er nog drie projecten waarvoor al middelen zijn binnengekomen (via voorschotfacturering) en in 2024 zijn besteed;

- Subsidies voor bodemtaken; Het restant budget 2024 wordt in 2025 aangewend als projectbudget voor Warme overdracht Bodemtaken.
- Voor de warme overdracht bodem zijn middelen door de Provincie beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Uit deze subsidie worden mede de kosten van ODRA bekostigd. Voor 2024 zijn de bestedingen conform plan uitgevoerd.
- De inrichting van het meldpunt is overgedragen van de provincie naar de OD's. Gezamenlijk is hiervoor een nieuw systeem ingericht. De eindafrekening heeft in 2024 plaatsgevonden, alle middelen zijn aangewend.

De verantwoording van de SPUK-subsidies loopt via de Sisa-richtlijnen en maken onderdeel uit van de jaarrekening (inhoudelijk zijn de projecten in katern 1 toegelicht).

Tabel 23: SPUK verantwoordingstabellen

Beschikkings-nummer	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK-IBP	Ontvangen gelden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen in 2024	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen	Naam actviteit	Besteding per activiteit	Cumulatieve besteding per activist
IenW E93 IENW/BSK-2022/ 298276	€ 524.590	€ 335.234,00	€ 508.450,00	Regeling specifieke uitkering inter-bestuurlijk programma VTH	€ -	€ -

Indicator		Indicator	Indicator 01	Indicator 02	Indicator 03	Indicator 04	Indicator 05
SPUK-energie	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding ten laste van Rijks-middelen	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijks-middelen	Voldaan aan artkel 6, tweede lid van de regeling (ja/nee)	Voldaan aan artkel 6, zesde lid van de regeling (ja/nee)	Eindverantwoor-ding (ja/nee)
EZK F21 THE-22-03351958	Eenmalig specifieke uitkering ten behoeve van extra onder-steuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	€ 1.208.038	Aard controle R Indicator F21/01 € 571.577,00	Aard controle n.v.t. Indicator F21/02 € 917.523,00	Aard controle R Indicator F21/03 Nee	Aard controle D2 Indicator F21/04 Ja	Aard controle R Indicator F21/05 Nee

- SPUK-IBP: kwaliteitsprogramma vanuit de OD NL en Ministerie van I&W, voortvloeiend uit de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen. Het ontvangen bedrag zijn de voorschotten van 2023 en 2024. De looptijd van het project is verlengd tot eind 2024. In 2024 is ruim € 335.000 besteed
- SPUK-THE (energie): Toezicht en handhaving op energie-besparingsplicht. De ontvangen middelen zijn de voorschotten van 2023 en 2024. Het project loopt door tot 2026; er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van € 1.565.897. In 2024 is ruim € 571.000 besteed.

Tabel 24: Schulden korter dan 1 jaar

Schulden < jaar x €1.000	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Te betalen lonen, loonbelasting	1.131	1.038
Premies IP/OP/NP/FPU	233	208
Crediteuren	942	1.304
Crediteuren privaat	1	3
Te betalen BTW	1.053	1.082
Te betalen netto lonen	57	61
Divers	11	79
Overige schulden	3.429	3.775

Tabel 25: Netto vlottende schulden

Vlottende schulden (nog te betalen) x €1.000	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Facturen leveranciers	392	511
CAO nabetalingen		
Afrekeningen met klanten	381	250
Rente en aflossing lening	48	48
Overlopende passiva	821	809

Toelichting op tabel 24 en 25; schulden en overlopende passiva

Onze schuldenpositie is aan het einde van het boekjaar altijd relatief groot. Leveranciersfacturen en afdracht belastingen en premies worden toegerekend aan het boekjaar, maar betaald in de eerste maand van het nieuwe jaar.

- Voor de BTW- afdracht geldt dat het opgenomen bedrag in de tabel de verschuldigde belasting is over het vierde kwartaal 2024, gesaldeerd met de voorbelasting.
- Onder de post 'crediteuren privaat' zijn verschuldigde bedragen aan de personeelsvereniging en nog te betalen vergoedingen aan private personen opgenomen.
- De afrekeningen met de klanten betreffen een aantal (nog op te stellen) creditnota's.

5. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Tabel 26: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Overzicht niet uit de balans blijkende verplichtingen en langdurige contracten x € 1.000		Looptijd in maanden vanaf 01-01-2025	Looptijd eindigt	Contractw. 2025	Contractwaarde x € 1.000 tot einde looptijd
Leasecontracten vervoersmiddelen					
• Wassink	Peugeot	56	30-08-2029	7	31
• BK Mobility	Peugeot e-Bus	14	01-03-2026	8	9
	Lease	variabel	variabel	58	108
ICT licenties en beheer					
• T2en	Licenties SAP	3		31	8
• REM automatisering	Licenties Open Wave	12		54	54
	MS licenties	29	30-05-2027	180	435
• telefoon / wifi	Wilroff Rijtsema	18		26	39
• software	Data mask	30		8	20
Huisvesting en facilitair					
• Eusebius B5	Huurcontract	205		388	6.624
• Ten Brinke	Beplanting	30		83	206
Primaire proces					
• Stantec	Milieu controles	3		38	9
• Geonovation	GIS/GEO applicatie	29		20	49
				900	7.594

Toelichting op tabel 26; niet uit de balans blijkende verplichtingen

In de tabel zijn alle verplichtingen opgenomen waarvoor in 2024 of eerdere jaren meerjarige contracten zijn afgesloten. Een deel van de contracten wordt in 2024 opnieuw afgesloten, wederom meerjarig, een aantal via een Europese Aanbesteding.
In de tabel zijn de contracten die in 2024 zijn afgesloten, maar een looptijd hebben van minder dan een jaar, niet opgenomen, evenals de afspraken met leveranciers met een korte (< 1 jaar) opzegtermijn. Deze kosten worden uit de begroting 2024 gedekt, en vormen geen risico op frictie of afkoop bij tussentijdse verandering van de organisatie.

Diverse verplichtingen

- Opgebouwd IKB is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn. Wij rekenen de opgebouwde IKB aan het eind van het jaar af;
- Reguliere verlofsaldi hoeven volgens de BBV niet gekapitaliseerd te worden. Er wordt uitgegaan van gelijke opnamen in de jaren. De (nieuwe) verplichting om bovenwettelijk verlof wel als voorziening op te nemen is verwerkt in de balans tot maximaal € 500.000. Een volledige opname van het bovenwettelijke verlof dat als spaarverlof kan worden aangemerkt leidt tot een verplichting van € 620.000. Zie toelichting bij grondslagen balans.
- Alle medewerkers in vaste dienst hebben een trekkingsrecht van maximaal €1.000 voor vijf jaar ter besteding aan een Arbo-geschikte thuiswerkplek. De feitelijk afgeroepen vergoeding is in de exploitatie opgenomen bij de algemene personeelskosten. De reservering staat (gesaldeerd) op de balans en bedraagt € 16.800
- Afspraken rond het generatiepact zijn niet gewaardeerd in de jaarrekening

Gebeurtenissen met gevolgen voor 2025 en later

- Er zijn toezeggingen vanuit respectievelijk het ministerie van I en W en het RVO dat in de verantwoording de tarieven kunnen worden gebruikt die standaard zijn voor de betreffende OD's. In de verantwoording van de SPUK-middelen zijn wij uitgegaan van de tarieven in de initiële begroting en de daarop gebaseerde beschikking. Indien de tarieven van de bijgestelde begroting wordt gehanteerd, leidt dat tot een hogere omzet in de betreffende jaren.
- De eerste fase van ons contract met de leveranciers van onze bedrijfsvoeringsystemen (SAP/Nmbrs) loopt af per 20 maart 2024. Vooruitlopend hierop heeft een evaluatie plaatsgevonden op de functionaliteit en technisch functioneren van deze systemen. Op basis van een opgestelde businesscase heeft het bestuur op 8 februari 2024 besloten om een Europese Aanbesteding op te starten voor vernieuwing van de bedrijfssystemen. Operationeel per 1 januari 2025.
- Verder zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum.

FINANCIËLE WEERBAARHEID EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur aan de hand van een dashboard periodiek op de hoogte van de stand van zaken in onze bedrijfsvoering. We staan dan stil bij de operationele risico's, financiën en ons weerstandsvermogen. De financiële positie ultimo 2024 geeft geen directe aanleiding om in 2025 maatregelen voor te stellen aan ons bestuur.

1. FINANCIËLE POSITIE; WEERSTANDSVERMOGEN

In de tabellen wordt de financiële positie verder geduid:

- *Weerstandsvermogen* - Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.
  De algemene reserve staat op € 644.000, dit is na storting van het batig saldo 2023. Conform de nieuwe GR die op 1 juli 2024 van kracht is geworden, nemen we voor de omvang van de Algemene Reserve de weerstandsratio als uitgangspunt. De norm vanuit het IBP is 0,8. Met de toevoeging van het resultaat van 2023 aan de Algemene Reserve komt de weerstandsratio op 0,76. Als het batig saldo van 2024 wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve komt de ratio op 0,84.
  Daarnaast kunnen we bestemmingsreserves aanhouden voor kosten die we in de toekomst verwachten. Inhoud en omvang bepaalt het Algemeen Bestuur.

Tabel 27: Weerstandsvermogen en weerstandsratio

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 2024	Na resultaat bestemming	% omzet
Algemene Reserve	644	711	2,5%
• resultaat boekjaar			
• te bestemmen door bestuur	67	-	0,3%
Bestemmingsreserves			
• BR provincietaken	79		
• BR Bureau milieumetingen	80		
• innovatie			
• opleidingen omgevingswet			
Totaal bestemming reserves	159		0,6%
Totaal	870	711	
Totale baten (omzet)	26.188		
• percentage omzet ex. resultaat	3,3%		
Weerstands-ratio	**2024**	**Toev. Batig saldo**	
Totaal risico's x € 1.000	1.000		
Post onvoorzien in de begroting	131		
Algemene reserves	644	67	
	77,5%	84%	

2. RISICOBEOORDELING

In deze paragraaf geven we een beeld van de risico's die waren geïdentificeerd in de begroting 2024, en welke zich hebben voorgedaan. We hebben (als ze tegelijkertijd voordoen) de inschatting gemaakt van circa € 1,0 miljoen aan risico's voor de bedrijfsvoering.

We hebben de risico's verdeeld in vijf categorieën:

1. Exploitatiesaldo

Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door het niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Nieuw in deze categorie is ook de structurele krappe arbeidsmarkt, waardoor niet aan verplichtingen jegens klanten kan worden voldaan en er omzetmarge wordt misgelopen.

Ontwikkeling in 2024

We zien dat in 2024 de exploitatie zich ontwikkelt conform voorgaande jaren, in de eerste maanden blijft de omzet wat achter, om vervolgens aan het eind van het jaar ongeveer conform verwachting uit te komen. Eind 2023 zijn maatregelen genomen om het tijdig schrijven van de uren en het tijdig en juist afronden van zaken in onze systemen te verbeteren. We zien dat dit in 2024 het gewenste effect heeft. Daarnaast hebben we in 2024 maandelijks gemonitord op tijdschrijven en afsluiten van zaken.
De bezetting van personeel was in 2024 beter dan in 2023, we zien de inzet van externen verminderen. Bij bedrijfsvoering blijft het vullen van vacatures lastig, we zien daar nog een vrij hoge inzet van externen.

2. Taakuitvoering
We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer €2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico.
In 2024 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

3. Frictiekosten
Ondanks de groei van afgelopen jaren, de krappe arbeidsmarkt en organisatorische turbulentie, is in 2024 weinig frictie ontstaan met financiële consequenties. Er zijn geen partners die taken weer terug in eigen beheer hebben genomen.
De frictie van personeel dat geen fit meer heeft met ODRA is beperkt gebleven.

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving
Compliance aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen is een algemeen risico. Met name voor de rechtmatigheidsverklaring. We zijn vanaf boekjaar 2023 verplicht om een eigen 'in control-statement' af te geven, waaruit deze rechtmatigheid blijkt. Deze is in de jaarrekening opgenomen.
In 2024 is geconstateerd dat er geen financiële risico's hieruit voortkomen die effect hebben gehad op de exploitatie of begroting 2025. Omdat bijvoorbeeld geen wijzigingen zijn doorgevoerd in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).

5. Liquiditeit
Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren te laat betalen. We hebben aan het eind van elk kwartaal een saldo van minimaal twee miljoen euro nodig. We dekken een groot deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners, en zijn daarbij afhankelijk van hun betalingsdiscipline. Die was in 2024 goed.

3. FINANCIËLE KENGETALLEN

Tabel 28: Financiële kengetallen

Kengetallen	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Netto schuldquote	3,0%	3,0%
Netto schuldquote gecorr. voor verstrekte leningen	4,9%	0,0%
Solvbiliteitsrisico	8,3%	6,3%
Structurele exploitatieruimte	pm	pm
Liquiditeit	123,5%	119,1%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Toelichting op tabel 28; financiële kengetallen
Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van onze begroting.

- De netto schuld quotes geven inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de baten middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is gelijk aan 2023. Feitelijk financieren we de lopende verplichtingen met eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is gestegen naar 8,3% als gevolg van de stijging van onze algemene reserve.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ons niet van toepassing.

4. FINANCIERING, TREASURY, BANKIEREN

Ons Treasurystatuut is in december 2023 geactualiseerd, te samen met de financiële verordeningen.
Hieronder een toelichting op de kasstromen en het renterisico beheer.

- Externe financieringen: In 2022 zijn we een lening aangegaan ter dekking van de investeringen in de huisvesting. Dit gaat om een 15-jarige lening van € 625.000. De afschrijving van de investeringen loopt hiermee gelijk. De investeringen in ICT worden gefinancierd uit onze liquiditeit. Dit gezien de relatief korte looptijd.
- Investeringen in apparatuur meetdienst; Deze worden de komende jaren nog gedekt met het bestemmingsfonds.
- We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren - alle banktegoeden boven drempelwaarde van € 1,75 miljoen, die wij met het Ministerie van Financiën hebben afgesproken, worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het Ministerie. De overige liquiditeit is onze rekening-courant tegoeden en die hebben we ondergebracht bij de BNG. In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met de BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro. Sinds oktober 2022 wordt er (weer) rente vergoed over de tegoeden.
- Kasgeldlimiet Fido - in de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximumbedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd minder dan 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

RECHTMATIGHEIDSVERKLARING DAGELIJKS BESTUUR

VERANTWOORDELIJKHEID DAGELIJKS BESTUUR OMGEVINGSDIENST REGIO ARNHEM (ODRA)

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur ODRA toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de ODRA en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur in december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 260.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 17 april 2025.

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander

BIJLAGEN

Bijlage 1: Specificatie per partner

Actuele begroting 2024 per klant (groep)						In euros x € 1.000	
Baten per klant x € 1.000	**Producten aantal x tarief**	**Diensten uren x tarief**	**Totaal gezamelijke diensten**	**Overige baten**	**Actuele begroting 2024**	**Aandeel Bouw**	**Aandeel milieu & algemeen**
Arnhem	3.571	2.497	751		6.819	3.768	3.051
Doesburg	371	173	89		634	397	237
Duiven	236	170	71		477	21	457
Lingewaard	1.312	1.600	272		3.185	1.334	1.851
Overbetuwe	594	551	175		1.321	150	1.170
Provincie regulier	333	1.395	156	265	2.149	265	1.884
Provincie Bodemtaken		700			700	248	453
Provincie Complexe Handhaving		4.066		23	4.088	74	4.014
Provincie Aandachtsbedrijven		1.342		10	1.352	10	1.342
Renkum	834	596	190		1.619	865	755
Rheden	292	312	140		744	85	659
Rozendaal	8	29	22		59	7	52
Westervoort	48	60	50		158	9	149
Zevenaar	344	387	128	1	859	58	801
Subtotaal Partners	**7.944**	**13.877**	**2.044**	**299**	**24.164**	**7.289**	**16.876**
% van de omzet	33%	57%	8%	1%			
Subtaal OD's	**9**	**645**	**119**	**5**	**778**		**778**
Subtotaal derden		335	8	91	434		434
Subtotaal overige baten				289	289		289
Totaal klanten	**7.953**	**€ 15.612**	**€ 2.171**	**725**	**26.462**	**7.330**	**19.132**
% van de omzet	30%	59%	8%	3%			

Begroot		Realisatie 2024 per klant (groep)							In euro's x € 1.000	
Aantal producten	Aantal diensten	Aantal Producten	Aantal diensten	Producten aantallen x tarief	Diensten uren x tarief	Totaal gezamelijke diensten	Overige baten	Totaal	Aandeel bouw	Aandeel mil.& alg.
3.684	25.395	3.689	31.286	2.818	3.097	776	38	6.729	3.024	3.705
382	1.621	371	2.182	327	216	92	8	643	361	281
273	1.590	227	1.834	195	182	75	28	480	46	435
1.508	15.990	1.205	15.285	1.023	1.513	276	19	2.832	1.034	1.799
845	5.429	711	5.393	453	534	190	11	1.188	135	1.053
367	15.227	343	10.545	392	1.044	156	543	2.135	543	1.592
	7.075		5.510	-	545	-	-	545	-	545
	41.067		45.553	-	4.510	-	11	4.521	69	4.452
	13.640		10.887	-	1.078	-	69	1.146	69	1.078
961	5.921	764	7.203	626	713	198	8	1.546	697	849
647	3.001	535	2.848	272	282	148	8	710	63	647
11	187	12	97	12	10	23	12	56	17	39
52	480	36	570	32	56	53	8	149	13	136
382	3.721	287	4.854	255	481	135	23	893	66	827
9.112	**140.338**	**8.180**	**144.045**	**6.406**	**14.260**	**2.123**	**785**	**23.574**	**6.136**	**17.438**
				27%	60%	9%	1%			
12	**7.748**		**4.730**		**468**	**178**	**26**	**672**	**119**	**553**
	4.232		4.353		448	8	110	566		566
	7.640		9.092				248	248		289
9.124	**159.958**	**8.180**	**162.219**	**6.406**	**16.034**	**2.309**	**1.219**	**25.967**	**6.225**	**19.753**
				25%	62%	9%	5%			

Bijlage 2: Specificatie producten

			Actuele begroting 2024				Realisatie 2024			Realisatie 2023	
Productnaam	Taakveld	Kengetal	Tarief act. bg. 2024	Aantallen	Baten x € 1.000 ad € 99 p/uur	% verdeling	Realisatie aantallen	Omzet 2024	%	Aantallen prod.	Omzet
Programma 1. Vergunningverlening											
Aanpassen omgevingsvergunning mba	Milieu	13	€ 1.287	8	€ 10	0%	4	€ 5	0%	5	€ 6
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	€ 396	40	€ 16	0%	46	€ 18	1%	28	€ 11
Maatwerk milieu	Milieu	14	€ 1.386	61	€ 85	1%	43	€ 60	1%	50	€ 67
Meldingen beh. Besluit bouw en leefomg.	Bouw	1	€ 99	1.574	€ 156	17%	1.759	€ 174	22%	1.688	€ 160
Meldingen mba	Milieu	10	€ 990	470	€ 465	5%	476	€ 471	6%	393	€ 373
Omgevingsverg. BRIKS cat 1 / Wkb	Bouw	9	€ 891	1.784	€ 1.590	20%	1.576	€ 1.404	19%	1.765	€ 1.509
Omgevingsverg. BRIKS cat 2 / gevolgklasse 2	Bouw	23	€ 2.277	454	€ 1.034	5%	131	€ 298	2%	364	€ 795
Omgevingsverg. milieubelastende activiteiten	Milieu	22	€ 2.178	51	€ 111	1%	24	€ 52	0%	25	€ 52
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	€ 1.089	175	€ 191	2%	158	€ 172	2%	176	€ 184
Totaal (+ gemiddelden)		**8,0**		**4.617**	**€ 3.657**	51%	**4.217**	**€ 2.655**	52%	**4.494**	**€ 3.157**
aandeel bouw				3.852	2.795		3.512	1.895		3.845	2.475
aandeel milieu & algemeen				765	862		705	760		649	682
Programma 2. Toezicht en Handhaving											
Controle alcoholwet	Bouw	5	€ 495	40	€ 20	0%	71	€ 35	1%	46	€ 22
Controle activiteiten in of op de bodem	Milieu		€ 0	0		0%			0%	24	
Controle asbest/sloop	Bouw	9	€ 891	296	€ 264	3%	295	€ 263	4%	249	€ 213
Controle BRIKS/gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	€ 2.277	235	€ 535	3%	197	€ 449	2%	164	€ 358
Controle BRIKS/gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	€ 4.752	89	€ 423	1%	41	€ 195	1%	51	€ 233
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	€ 792	933	€ 739	10%	1.022	€ 809	12%	1.251	€ 951
Handhavingscontrole	Milieu	10	€ 990	108	€ 107	1%	217	€ 215	3%	287	€ 273
Hercontrole milieu	Milieu	6	€ 594	641	€ 381	7%	417	€ 248	5%	529	€ 302
Klachtbehandeling	Algemeen		€ 0			0%			0%		
Preventieve controle mba	Milieu	9	€ 891	1.646	€ 1.467	18%	1.274	€ 1.135	16%	1.642	€ 1.404
Projectcontrole - ENE	Milieu	11	€ 1.089	130	€ 142	1%	124	€ 135	2%	118	€ 123
Projectcontrole - WNB	Milieu		€ 0			0%	102	€ 121	1%	121	€ 103
Rapportageverplichting overig	Milieu	4	€ 396	196	€ 78	2%	120	€ 48	1%	185	€ 70
Toezicht vuurwerkevenementen	Milieu	12	€ 1.188	120	€ 143	1%	83	€ 99	1%	94	€ 107
Totaal (+ gemiddelden)		**9,8**		**4.434**	**€ 4.297**	49%	**3.963**	**€ 3.751**	48%	**4.761**	**€ 4.159**
aandeel bouw				1.593	1.980		1.626	1.751		1.761	1.777
aandeel milieu & algemeen				2.841	2.316		2.337	2.000		3.000	2.382
Totaal producten		**8,9**	**€ 879**	**9.051**	**€ 7.953**		8.180	€ 6.406	100%	9.255	€ 7.316
aandeel bouw				6.693	€ 4.775	60%	5.849	€ 3.646		6.845	€ 4.857
aandeel milieu & algemeen				2.358	€ 3.178	40%	2.331	€ 2.760		2.410	€ 2.459

Bijlage 3: Specificatie diensten

					Realisatie			
Omschrijving dienst	**Taakveld**	**Aantal uren act. begr. 2024**	**Baten 2024 per dienst x 1.000**	**%**	**Aantal uren 2024**	**Baten 2024 per dienst x € 1.000**	**%**	**Aantal uren realisatie 2023**
Programma 1. Vergunningen								
Advies omgevingskwaliteit	Bouw	1.879	€ 186	1%	2.953	€ 292	2%	2.936
Advies omgevingsverg. en meldingen	Milieu	612	€ 61	0%	657	€ 65	0%	594
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	3.107	€ 308	2%	5.048	€ 500	3%	4.317
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.0,35	€ 102	1%	1.240	€ 123	1%	695
Beoordelingen Bbl	Bouw	1.992	€ 197	1%	1.964	€ 194	1%	1.439
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	4.062	€ 402	3%	4.160	€ 412	3%	5.404
Omgevingsvergunning mba	Milieu	2.776	€ 275	2%	1.771	€ 175	1%	2.200
Omgevingsverg. BRIKS cat 3	Bouw	1.270	€ 126	1%	846	€ 84	1%	
Subtotaal		**16.733**	**€ 1.657**	11%	**18.637**	**€ 1.845**	11%	**17.585**
aandeel bouw		8.248	817	49%	10.810	€ 1.070	58%	8.692
aandeel milieu & algemeen		8.485	€ 840	51%	7.827	€ 775	42%	8.893
Programma 2. Toezicht en Handhaving								
Bestuursdwang uitvoeren	Algemeen	252	€ 25	0%	0	€ 0	0%	9
Contr. activiteiten in of op de bodem	Milieu	672	€ 67	0%	1.687	€ 167	1%	
Controle bestaande bouw en RO	Bouw	4.774	€ 473	3%	7.180	€ 711	4%	6.470
Controle bodemsanering	Milieu	4.627	€ 458	3%	3.713	€ 368	2%	4.823
Controle complex bedrijf	Milieu	10.062	€ 996	6%	14.374	€ 1.423	9%	11.271
Controle gevolgklasse 1/ Wkb	Bouw	2.412	€ 239	2%	180	€ 18	0%	
Controle graven in de bodem onder de IW	Milieu	4.800	€ 475	3%	5.012	€ 496	3%	4.600
Handhavingsbesluit nemen	Algemeen	10.392	€ 1.029	7%	14.373	€ 1.423	9%	13.476
Handhavingscontrole - PCH	Algemeen	500	€ 50	0%	490	€ 48	0%	710
Hercontrole milieu - PCH	Algemeen	1.612	€ 160	1%	1.060	€ 105	1%	1.184
Inning	Milieu	8	€ 1	0%	0	€ 0	0%	
Invorderingsbesluit	Milieu	29	€ 3	0%	190	€ 19	0%	
Juridische expertise handhaving	Milieu	5.282	€ 523	3%	3.951	€ 391	2%	5.626
Keten- en data gedreven toezicht - PCH	Milieu	795	€ 79	1%	1.205	€ 119	1%	1.153
Klachtbehandeling	Algemeen	5.638	€ 558	4%	11.286	€ 1.117	7%	1.147
Preventieve controle mba - PCH	Milieu	1.400	€ 139	1%	1.124	€ 111	1%	4.013
Projectcontrole	Milieu	5.869	€ 581	4%	2.519	€ 249	2%	587
Rapportageverplichting EPRTR	Milieu	1.230	€ 122	1%	1.204	€ 119	1%	1.217
Rapportageverplichting ovexrig - PCR	Milieu	1.452	€ 144	1%	2.188	€ 217	1%	1.518
Rapportagebehandeling bedrijfsmelding		1.208	€ 120	1%	483	€ 48	0%	558
Strafrecht - PCH		1.350	€ 134	1%	1.085	€ 107	1%	1.104
Transportcontrole			€ 25	0%	265	€ 26	0%	
Algemeen		250		0%			0%	430
Subtotaal		**64.614**	**€ 6.397**	41%	**73.566**	**€ 7.283**	45%	**59.896**
aandeel bouw		7.186	711	11%	7.360	€ 729	10%	6.470
aandeel milieu & algemeen		57.428	€ 5.685	89%	66.206	€ 6.554	90%	53.426
Programma 3. Advies	Milieu	12.611	€ 1.248	8%	12.069	€ 1.195	7%	11.352
Adviesrapport leefomgeving	Algemeen	679	€ 67	0%	826	€ 82	1%	410
Adviesrapport Woo-verzoeken	Bouw	2.505	€ 248	2%	1.671	€ 165	1%	2.085
Beoordeling saneringsevaluatie	Milieu	8.533	€ 845	5%	8.806	€ 872	5%	7.964
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	1.699	€ 168	1%	1.749	€ 173	1%	1.892
Meetadviesrapport luchtkwaliteitn	Algemeen			0%			0%	
Algemeen		**26.027**	**€ 2.577**	17%	**25.121**	**€ 2.487**	15%	**23.703**
Subtotaal		2.505	€ 248	10%	1.671	€ 165	7%	2.085
aandeel bouw		23.522	€ 2.329	90%	23.450	€ 2.322	93%	21.618
aandeel milieu & algemeen								
Programma 5. Algemeen en Projecten	Algemeen	3.698	€ 366	2%	3.333	€ 330	2%	3.024
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	2.635	€ 261	2%	5.189	€ 531	3%	3.765
Detachering	Milieu	370	€ 37	0%	108	€ 11	0%	234
Faciliteren part. traject	Algemeen	15.350	€ 1.520	10%	11.721	€ 1.160	7%	12.496
Meewerken aan programma	Algemeen	8.822	€ 873	6%	1.729	€ 171	1%	1.416
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	19.467	€ 1.927	12%	13.127	€ 1.300	8%	14.663
Programma- en projectmanagement	Algemeen	0	€ 0	0%	11.448	€ 1.090	7%	8.718
Algemeen		**50.342**	**€ 4.984**	32%	**46.656**	**€ 4.953**	28%	**44.316**
Subtotaal		**50.342**	**€ 4.984**	100%	**46.656**	**€ 4.953**	28%	**44.316**
Subtotaal		50.342	€ 4.984	100%	46.656	€ 4.953	100%	44.316
aandeel milieu & algemeen								
		157.716	**€ 15.614**		**163.980**	**€ 16.208**	1	**145.500**
Totaal in uren		17.939	€ 1.776	11%	19.840	€ 1.964	12%	17.247
aandeel bouw		139.777	€ 13.838	89%	144.139	€ 14.244	88%	128.253
aandeel milieu & algemeen								

Bijlage 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

Projecten en gezamelijke diensten x €1.000		Actuele bg 2024	Bestede uren € 99,00	Realisatie materieel	Doorbelasting klanten	Overige bekostiging	Saldo bijdragen/-kosten	Toelichting
Piketdienst	Alle partners	115,9	108,0	19,6	115,9		-11,7	
Strafrecht	Alle partners	247,5	191,3		247,5		56,2	
Data- en ketengedreven services	Alle partners	708,2	730,5	52,5	692,2		-90,8	
Klantadvisering	Alle partners	29,8	13,5		29,8		16,3	Milieu
Klantadvisering	Bouw partners	413,3	625,0		413,3		-211,7	Bouw
Gez. dienst voor alg. deel van de projecten	Gem. partners	24,7	2,2		24,7		22,4	GUOV
Advies uitvoeringsbeleid	Gem. partners	203,4	172,9		203,4		30,6	
Subtotaal reguliere gez. diensten		**1.742,9**	**1.843,4**	**72,1**	**1.726,9**	**0,0**	**-188,6**	
Programma Duurzaamheid:	Gem. partners	148,4	203,5		148,4	59,4	4,3	
	Gem. partners	49,7	**57,1**		49,7		**-7,4**	
Programma omgevingswet:	Alle partners	138,6	168,5	0,3	138,6	78,2	48,0	
Gezamenlijke dienst innovatiebudget	Alle partners	107,6	87,0	42,0	107,6		-21,3	
Subtotaal gez. programma's & projecten		444,3	516,1	42,3	**444,3**	**137,6**	**23,5**	
Totaal gezamenlijke diensten		**2.187,2**	**2.359,5**	**114,4**	**2.171,2**	**137,6**	**-165,1**	

ORGANOGRAM

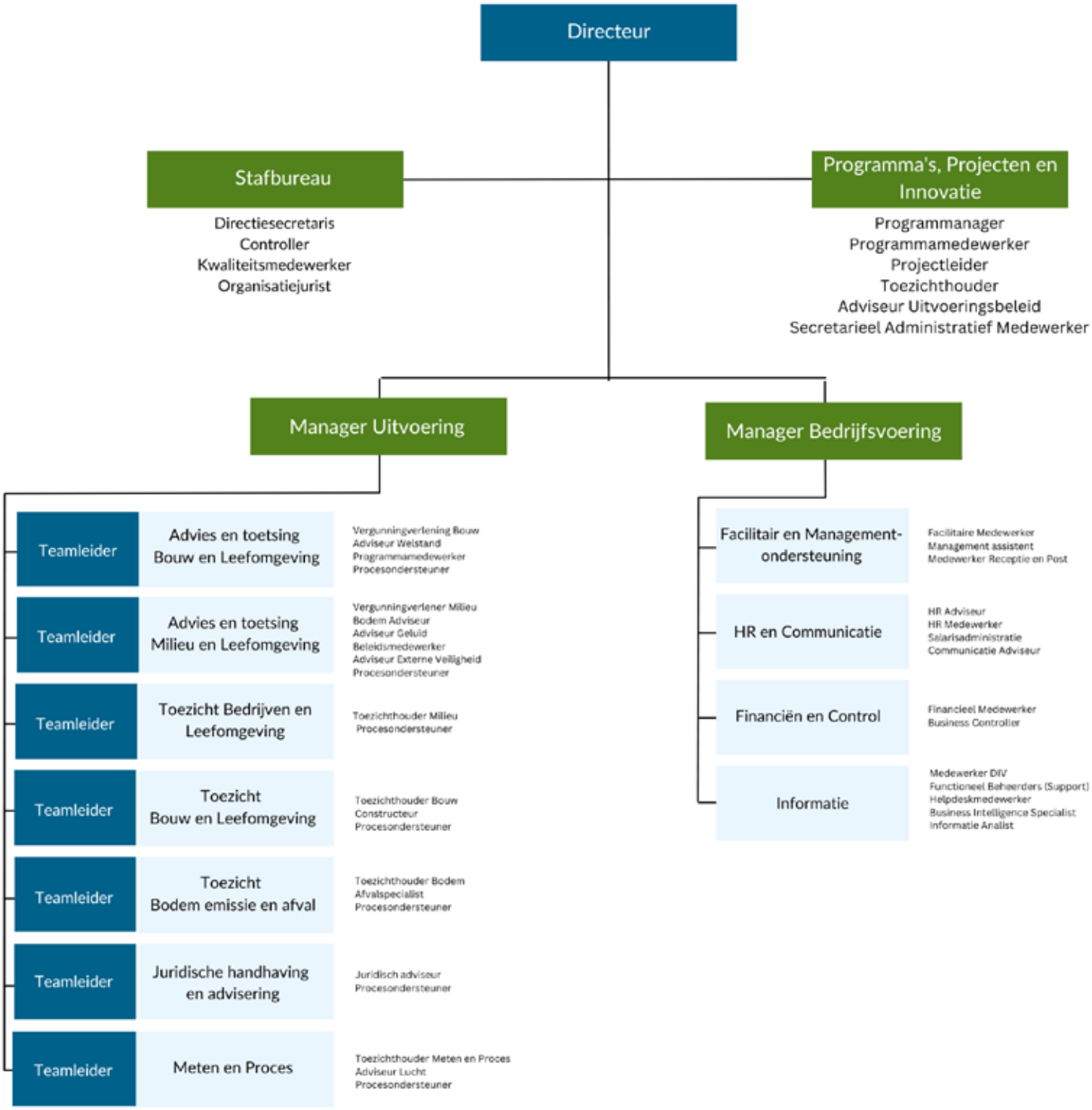
Directeur
Stafbureau
Directiesecretaris
Controller
Kwaliteitsmedewerker
Organisatiejurist
Programma's, Projecten en Innovatie
Programmanager
Programmamedewerker
Projectleider
Toezichthouder
Adviseur Uitvoeringsbeleid
Secretarieel Administratief Medewerker
Manager Uitvoering
Teamleider
Advies en toetsing Bouw en Leefomgeving
Vergunningverlening Bouw
Adviseur Weistand
Programmamedewerker
Procesondersteuner
Teamleider
Advies en toetsing Milieu en Leefomgeving
Vergunningverlener Milieu
Bodem Adviseur
Adviseur Geluid
Beleidsmedewerker
Adviseur Externe Veiligheid
Procesondersteuner
Teamleider
Toezicht Bedrijven en Leefomgeving
Toezichthouder Milieu
Procesondersteuner
Teamleider
Toezicht Bouw en Leefomgeving
Toezichthouder Bouw
Constructeur
Procesondersteuner
Teamleider
Toezicht Bodem emissie en afval
Toezichthouder Bodem
Afvalspecialist
Procesondersteuner
Teamleider
Juridische handhaving en advisering
Juridisch adviseur
Procesondersteuner
Teamleider
Meten en Proces
Toezichthouder Meten en Proces
Adviseur Lucht
Procesondersteuner
Manager Bedrijfsvoering
Facilitair en Management-ondersteuning
Facilitaire Medewerker
Management assistent
Medewerker Receptie en Post
HR en Communicatie
HR Adviseur
HR Medewerker
Salarisadministratie
Communicatie Adviseur
Financiën en Control
Financieel Medewerker
Business Controller
Informatie
Medewerker DIV
Functioneel Beheerders (Support)
Helpdeskmedewerker
Business Intelligence Specialist
Informatie Analist

deJong&Laan

Pascalweg 2
6662 NX Elst
0481-463534

elst@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het algemeen bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst de Vallei zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als

De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

ISO 27001:2017 Gecertificeerd door Brand Compliance
SRA
GGi INDEPENDENT MEMBER

geheel bepaald op EUR 260.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking sisa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking sisa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 217 lid 3 (b) Provinciewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico’s dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en

geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader opgesteld door het algemeen bestuur en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 december 2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het

evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 7 april 2025
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA
(externe) accountant

Omgevingsdienst
Regio Arnhem